

Llobre2ós

informatiu anys
2003-2023

Dipòsit legal: L. 798-2003

NÚM. 123 - FEBRER - 2024

A la coberta

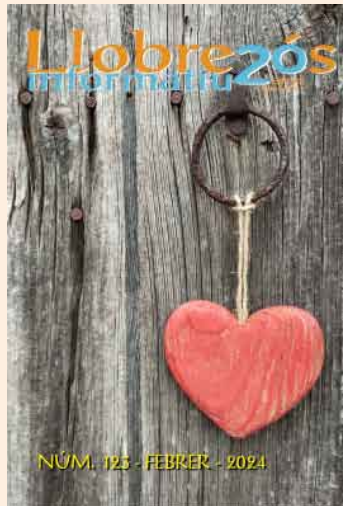
Tornar a néixer

La meua família i els meus amics saben que faig l'aniversari dos cops a l'any. En concret el 29 de març, dia que vaig veure la llum per primera vegada, i el 31 de desembre que vaig tomar a néixer. En concret va ser el 31 de desembre de 1993. Per tant, aquest passat 2023 vaig fer 48 anys al març i 30 anys el 31 de desembre.

Això us ho explico perquè sovint penso en tot el que m'hagués perdut si aquell últim dia de l'any 1993 pel dematí, ma padrina no m'hagués salvat, literalment, la vida. La mala combustió d'una estufa de butà va deixar el lavabo on m'estava dutxant sense oxigen. Vaig acabar inconscient al terra fred, morint-me a poc a poc sense adonar-me'n.

Si ma padrina no s'hagués estranyat (i no m'hagués estimat) del silenci que hi havia en aquell lavabo i no hagués entrat, la meua vida s'hagués aturat als 18 anys, en sec.

No m'hagués tret el carnet de conduir i no hagués tingut aquell cotxe petit i vell amb el que anava a tot arreu. M'hagués perdut les sortides amb les meves amigues (les dones de la meua vida), les festes majors, les acampades, les tardes de piscina i les nits d'hivern; no haguessin pas existit

les meves filles, ni la meua mare hagués estat la seva àvia, ni els meus germans ni jo mateixa haguéssim estat tiets. No hagués decidit deixar d'estudiar i venir a viure a la Segarra i no m'hagués empeltat d'aquesta terra com ho estic ara.

No hagués deixat de treballar per cuidar les meves filles, tot i que hi ha persones que pensen que durant aquella època jo no feia res, i tampoc no m'hagués separat del seu pare i després segur que no hagués trobat al meu company incondicional amb 40 anys passats i no tindriem entre mans el gran projecte que tenim plegats i que segur que aconseguirem.

Ara no m'estaria arreglant casa meua de Gospí per donar-li

més vida, i el dia de Tot Sants de cada any no podria pas anar als cementiris a portar flors als meus i a les meves.

No m'haguessin pas sortit canes, ni cel·lulitis, ni arrugues, ni m'haguessin caigut els pits, ni hagués necessitat ulleres per llegir.

No hagués rigut ni plorat, ni de pena ni d'alegria i haguessin quedat moltes pel·lícules per veure, molts llibres per llegir i moltíssimes fotografies per fer i no hagués desitjat tornar a casa després de ser fora uns dies.

No hagués recuperat amistats ni n'hagués perdut, ni tampoc n'hagués trobat... Gràcies per ser al meu costat.

Els dies de Nadal aquesta casa on visc no hagués estat el lloc on fem cagar el tió ni on munto el pessebre. La gran taula del menjador no seria testimoni de molts dinars i molts sopars i no hagués cuinat per moltíssimes persones a qui he pogut estimar gràcies a què aquell dia llunyà de 1993 vaig tornar a néixer en un petit poblet de la Segarra i és on desitjo reposar quan ja no pugui tomar a néixer i la vida decideixi que, llavors, en un futur llunyà, sí que serà hora de marxar.

Silvia Peribáñez Cerveró
(Text i foto)

A l'interior... destaquem:

Editorial, pàg. 3

Noticiari, pàg. 5

De la Vall, pàg. 15

Opinions, pàg. 35

Neurones i llimones, 36

Cinema, pàg. 37

El secret de les paraules, pàg. 38

La Vall de Forest, pàg. 39

La Talaia, pàg. 40

No em feu cas, pàg. 41

Pel broc gros, pàg. 42

Psicologia familiar, pàg. 44

Pedagogia, pàg. 45

Monòleg, pàg. 46

Passatemps, pàg. 48

Llibre recomanat, pàg. 50

La nostra cuina, pàg. 51

Esports, pàg. 52

Foto per recordar, pàg. 54

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (ÀPACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:
Antònia Balagué, Maria Garganté, Jordi Llauredó,
Ari Martin, Maria Morros, Toni Padullés, Sílvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila.
Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS
Núria Bagà, Roger Besora, Anna Cantacorps,
Adrià Castellà, Montse Miquel, Antoni Montrouig,
Vanesa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat, Josep M. Rius
Sergi Torrecasana, Jordi Vilagut, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO
Carles Alsedà, Canòlich Fàbrega, Josep Llobet,
Xavier Nadal, Lourdes Oliveras,
Violeta Prat, Josep Puig, Carme Santamaria,
Marià Torra, Isa Torres, Xavier Vilalta,

Subscripció anual: 16,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L 798-2003
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

Membre de

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

Editorial

En aquest primer número de l'any hem volgut reflectir, com sempre, el batec de la vida dels nostres pobles, amb les activitats que s'hi han fet els últims dos mesos. També hem demanat als ajuntaments que ens expliquin què han fet en aquests primers sis mesos d'aquesta legislatura, que va començar el 17 de juny de l'any passat, alguns estrenant alcaldes o alcaldesses i nous regidors i regidores. I ens adonem que aquest primer balanç presenta no solament les accions i obres que han realitzat (alguns més que altres), sinó també els projectes i els neguits davant els problemes petits o més grans que estan presents en el dia a dia de cada poble. Els agraïm aquests apunts que publiquem i desitgem que no perdin les il·lusions i les ganes de fer dels nostres pobles un lloc amable, on viure no signifiqui simplement sobreviure, sinó un lloc on la bona convivència i el benestar estigui a l'abast de tothom.

Bona lectura!

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Diputació de Lleida

INSTITUT
ESTUDIS
ILERDENCOS

Enriqueta S.C.P.
 perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
 08281
 Castellfollit de Riubregós
 Tel. 93 869 30 38

BAR-RESTAURANT

Isaac Soterias
 INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
 I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
 T. 625 53 17 43
 E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
 Lampisteria Isaac Soterias

**EXCAVACIONS
 DUOCASTELLA**

OFICINA CASTELLTALLAT
 93 743 30 52 - 973 47 31 63
 Cal Marquet de Castelltallat
 08263 Sant Mateu de Bages

OFICINA CABRIANES
 93 876 06 25
 C/ Caseta d'En camp
 08650 Sallent

www.excavacionsduocastella.com

664 61 00 53 @excavacionsduocastella

EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS,
 ESCULLERES I MURS DE PEDRA, TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I
 AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGENCIES

La cuina del Llobregós
 Les cuineres i els cuiners

una publicació de
 Llobregós

**Regala cuina...
 Regala Llobregós,
 el regal
 més saborós**

Visites

Info: 973 473 028

Premi a una jove emprenedora de Torà

Redacció.- La jove de Torà, Kaouther Atiallah, va ser la guanyadora de la 21a edició del Premi d'Emprenedoria Jove de la Segarra, un guardó que atorga el Consell Comarcal per posar en valor la tasca emprenedora del jovent de la comarca. El lliurament del premi, valorat en 1.000 euros, va anar a càrrec del president del Consell, Ramon Augé i el conseller de Joventut, Aleix Bochaca. El projecte està dedicat a la venda per internet de béns diversos com ara roba, bijuteria, rellotges,

complements de la llar, productes de perfumeria, etc. Amb aquesta activitat, la Kaouther pot conciliar la vida familiar i laboral, ja que el fet de poder treballar des de casa permet accedir al món laboral d'una manera més adaptada a les necessitats de cadascú. La promoció de l'activitat es fa per diversos canals d'Internet, com és el cas de WhatsApp, correu electrònic i TikTok, on gràcies als vídeos explicatius i de promoció del producte, pot arribar als clients d'una forma més directa.

Calonge de Segarra: maqueta de la Mina Vicenta

Redacció.- El passat mes de novembre, l'Ajuntament de Calonge de Segarra va instal·lar una maqueta tàctil interpretativa de la mina en un gran bloc de pedra natural, basada en el plànol de la Unió Minera, S.A. de l'any 1929. D'aquesta manera, el visitant pot observar i fer-se una idea real de com era la Mina Vicenta amb totes les seves infraestructures i edificacions. Aquest element museogràfic

ha millorat la visita a la Mina, fent-la més visual i accessible. D'una banda, permet fer-se una idea de com era l'entorn i la vida minera de finals del s. XIX i principis del s. XX, i d'altra banda, amb el relleu de la maqueta tifològica s'aconsegueix que persones amb discapacitat visual puguin nodrir-se de nocions volumètriques i d'orientació, per la qual cosa el seu valor didàctic és notable.

Pastorets a la residència d'avis de Torà

Carme Santamaria. - El passat dia 21 de desembre, la residència d'avis Verge de l'Aguda de Torà va fer una representació teatral del pessebre. Els actors eren els mateixos residents que anaven molt ben caracteritzats i estaven molt posats en el seu paper. Vam poder veure una Verge Maria i un Sant Josep passejant i buscant allotjament, uns pastors que veien aparèixer un Àngel que els anunciava el naixement del Messies, els Reis

d'Orient que anaven a adorar... i un dimoniet que va aparèixer a fer la guitza. Tot molt ben narrat per una de les residents. En acabar vam cantar nadesles tots junts: residents, familiars i els nens i nenes de la llar d'infants amb els seus pares. La residència va oferir a tothom entrepans i beguda, i va acabar la festa ballant tots junts. Una iniciativa molt bonica i entranyable que s'ha de seguir fent.

Clausura del taller de memòria a Vicfred

Josep Verdés. - El passat 21 de desembre es va clausurar la segona part del taller de memòria impartit per la psicòloga Anna Carné. El taller va ser seguit per nombrosos veïns de tot el municipi i l'últim dia es va tancar el curs al voltant de la taula amb un bon berenar per celebrar-ho.

Fredi Bentanachs presenta un llibre de poesia a Sanaüja

Maria Garganté.- L'activista i ara regidor de Cultura de Sanaüja Fredi Bentanachs va presentar el seu llibre *Oda a la Pàtria* a Sanaüja, el dissabte 2 de desembre, a la que li han seguit altres presentacions a Guissona i a Ponts. Es tracta d'un recull de poemes que van ser creats en el context de les concentracions dutes a terme els darrers anys reclamant la llibertat dels presos polítics i en favor de la independència de Catalunya. El llibre també conté fotografies dels diferents actes fets

a les places d'arreu on es recitava per la llibertat i que comptaven sovint amb la presència de personatges destacats de la cultura del país, com els actors Enric Majó o Carme Sansa, que signa el pròleg del llibre. Aquest no és pas el primer llibre de l'històric activista independentista i exsecretari general d'Estat Català, donat que va iniciar la seva producció poètica amb els seus poemes des de la presó i l'any 2003 va escriure *Memòries d'un rebel: records d'un ex militant de Terra Lliure*.

Projecte Frida Kahlo a l'escola Sant Roc

Escola Sant Roc.- L'escola de Castellfollit ha treballat una artista de renom tant pel que fa els seus quadres com per la seva personalitat. Frida Kahlo (1907-1954) va ser una pintora mexicana que va patir molt durant tota la seva vida per les seves malalties però al mateix temps va tenir un immens coratge per seguir endavant.

L'alumnat ha après moltíssim de la seva vida i

obra fent diverses activitats al llarg del trimestre. Com a cloenda del projecte, l'Ajuntament ens va subvencionar un taller d'art amb la pintora Lourdes Santamaria per aprofundir en l'últim quadre de la Frida, "Viva la vida" (potent frase que ha inspirat al grup Coldplay). Els alumnes van reproduir el quadre "Viva la vida" amb uns resultats espectaculars!

Ivorra: tarda de fogons

Montse Miquel.- A finals de novembre, l'associació de Dones d'Ivorra va organitzar una tarda de fogons amb la cuinera Eva Chica de Txica Dxef. L'Eva ens va fer una sessió de cuina de Nadal al local social d'Ivorra amb una assistència més que satisfactòria. El menú nadalenc va consistir en uns

entrants, un pastís de peix fet amb base de patata, melós de vedella i unes postres de reaprofitament dels torrons. La sessió va ser molt participativa, resolent dubtes i anotant trucs culinaris per a no oblidar. Al final, entre les participants vam degustar i assaborir els plats cuinats.

Inauguració de la Placeta a Sanaüja

Redacció.- El passat mes de desembre es van inaugurar les obres de remodelació de la Placeta, amb el reforç dels fonaments i l'eliminació de les humitats que afectaven les cases veïnes. L'acte va ser presidit per l'alcaldeessa Maria Casoliva i amb la presència dels regidors Josep Giribets, Laia Condal, Tina Vilasaló i Gemma Martínez. La Placeta sempre ha estat un lloc públic on els

infants i joves han gaudit d'esbarjo i joc. El 1995 el president Jordi Pujol ja la va inaugurar, com recorda una placa commemorativa. Cal recordar també que al subsol de la plaça hi va haver un refugi antiaeri durant la Guerra Civil, que posteriorment se'n va tancar l'accés i amb les obres del 1995 es va omplir de runa, per la qual cosa el refugi ara és irrecuperable.

Aigua de la Llosa del Cavall a Calonge

Redacció. - El passat 30 de novembre, el director de l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat (ATL), David Vila, es va reunir amb l'alcalde de Calonge de Segarra i amb altres alcaldes de l'Anoia, per tal d'explicar els detalls dels projectes de les connexions municipals a aquesta xarxa d'abastament d'aigua en alta. Dies més tard, l'Ajuntament va aprovar el conveni de col·laboració amb l'ATL per a l'execució de les obres de connexió a la

Llosa del Cavall, que seran finançades per l'ACA, amb una inversió de 736.411,77 euros. La previsió és que durant el 2024 es licitin les obres i que puguin entrar en servei a finals del 2025.

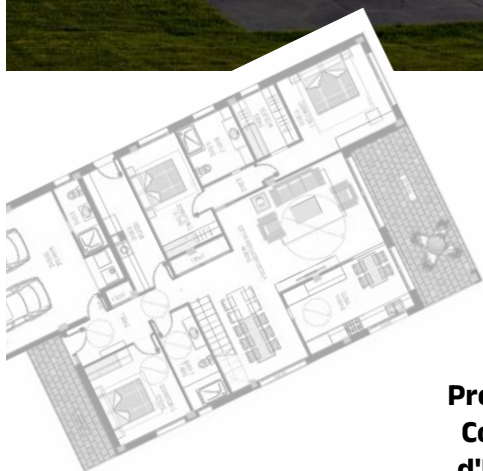
Aquesta actuació és cabdal per al municipi ja que permetrà disposar d'un major cabal d'aigua i, alhora, millorar, si cal, la qualitat de l'aigua amb la mescla de la provinent del pou municipal i la de l'embassament de la Llosa del Cavall.

La Molsosa: ioga al solstici d'hivern

Rosa Vila. - El dia 22 de desembre a la sala polivalent de la Molsosa el grup de persones que fem ioga sota la direcció de l'Olívia, vam fer aquesta activitat, coincidint amb el solstici d'hivern. Un ioga suau per valorar el període que deixem enrere i el nou període que s'acosta, tot observant el nostre costat més fosc, així com el nostre costat lluminós. Cada solstici és una oportunitat per reconnectar amb el nostre temps

natural i amb els cicles de la terra. Cada persona vam portar de casa un objecte que fes referència al Nadal, i des del mig de la sala vam encendre moltes espelmes al seu voltant. Es van fer els exercicis al costat de tots aquests objectes i vam apuntar totes les coses dolentes que no volíem per a l'any nou i les vam cremar. En canvi les coses bones que volíem per el 2024 les vam apuntar amb pòsits.

ESPECIALISTES EN TOTS ELS SERVEIS DEL TEU IMMOBLE

**Projectes d'Edificació · Presentacions de vídeos 3D
Coordinacions de Seguretat · Topografia · Cèdules
d'Habitabilitat · Certificats d'Eficiència Energètica
Inspeccions Tècniques d'Edificis**

**Compravenda de tota classe de finques
Lloguers i permutes
Administració de comunitat de veïns
Gestions i tràmits**

www.immoplanning.es · www.ramonriba-arquitecte.cat

Rambla Segadors , s/n (xamfrà C. de les Serres) | 25210 Guissona, Lleida | Tel. 649 96 38 17

Taula de Nadal a Ivorra

Montserrat Miquel. - Després de la tarda de fogons, per acabar d'arrodonir la taula de Nadal, quinze dies més tard l'associació de Dones d'Ivorra va organitzar una sessió de decoració de taules de Nadal amb fruites a càrrec de la interiorista Uly Jaumandreu. Vam passar una tarda treballant i

aprenent tot el que cal per decorar amb aliments. Entre totes les participants vam realitzar els detalls fins a guarnir una llarga taula en la qual no hi faltava gairebé res. Vam acabar el taller degustant les decoracions i brindant per un Bon Nadal i un millor 2024.

Benvinguda als nadons de Calonge

Redacció. - L'Ajuntament de Calonge de Segarra ha lliurat, com a obsequi de benvinguda, una canastreta amb productes per al nadó Bosc Pons Navarro, nascut el 26 de novembre de 2023, fill

de l'Albert i de la Patrícia de ca l'Esparver del nucli de Sant Pere de l'Arç. D'aquesta manera, l'Ajuntament ha donat la benvinguda als nadons calongins nascuts recentment. L'enhorabona!

Plaques solars a l'edifici de l'Ajuntament de Calonge

Ajuntament.- Recentment, s'han instal·lat plaques solars fotovoltaiques destinades a l'autoconsum de 5,52 kWp a la teulada de les oficines de l'Ajuntament. La instal·lació compta amb 12 panells orientats al sud-est. L'actuació ha tingut un cost total de 9.970,40 euros i ha estat finançada íntegrament per la Diputació de Barcelona.

Castellfollit va d'excursió a la Seu d'Urgell

Ajuntament.- El passat 16 de desembre des de la regidoria de Benestar Social vam preparar una sortida a la Seu per al nostres veterans. No va ser només una passejada, sinó que vam poder visitar la catedral de Santa Maria d'Urgell, el claustre i l'església de Sant Miquel amb una guia excel·lent que ens va explicar la història d'aquests espais, vam conèixer petits secrets que el visitant a cop d'ull

no pot ni tan sols intuir. El dinar va ser a Andorra, a una típica Borda, i després visita obligada al centre, amb les llums de Nadal enceses que conviden a no sortir d'allà sense fer una compra.

Des de l'Ajuntament volem agrair la participació de les veïnes i veïns i sobretot la gran professionalitat de les persones de Viatges Terra Ferma, xofer i guia, que ens van acompanyar al viatge.

La Molsosa: taller de pintura sobre roba

Rosa Vila.- El dia 23 de desembre l'Ajuntament de la Molsosa va organitzar un taller de pintar roba, que va anar a càrrec de la Núria Bastida. Un grup de dones van poder escollir una bossa i un necesser

de roba de cotó. A sobre la roba hi van ficar unes plantilles, que cada una va triar la que li va agradar més, i la Núria va explicar i ajudar com les havien de pintar. El resultat va ser molt bonic.

VENDA DE:

PÈL·LET

PINYOL
D'OLIVA

LLENYA SECA
D'ALZINA,
ROURE I
OLIVERA

CARBÓ
PER A
CALEFACCIÓ

CARBÓ
VEGETAL
PER A
BARBACOA

 a granel en big-bags en sacs

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

SERVEI A DOMICILI

639 338 314

639 338 315

www.serveisagrarisrius.com

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Jordi Clavier

Fuster ebenista

**Mobiliari a mida, portes, parquet,
cuines, revestiments de paret
persianes, mosquiteres,
reparacions...**

649 029 827

www.fusteriaclavier.com
info@fusteriaclavier.com

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

ACOFISCO
ALFIC Consultoria
Comptable, Fiscal
Laboral i Jurídica

Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA
info@cofisco.es
973 473 317 - 93 869 16 35

La cuina del Llobregós

Les cuineres i els cuiners

una publicació de
Llobregós

No et perdís el
llibre de la cuina
del Llobregós

És un regal
molt saborós

El trobaràs a la
teva llibreria

*"Mirada de prop,
la vida és una
tragèdia,
però vista
de lluny,
sembla
una comèdia"*

Charles Chaplin

SANT ANTONI AL LLOBREGÓS

La Festa de Sant Antoni Abat ha tingut un gran predicament a la Vall del Llobregós i cada any, el dia 17 de gener (la setmana dels barbuts) molts pobles celebren el sant protector dels animals.

Sanaüja va celebrar Sant Antoni amb els carrers ben molls per la pluja de la nit anterior, una pluja que, tot i minsa, és tan benvinguda que no se'n va sentir queixar ningú per aquest inconvenient a l'hora de celebrar la festa. La bandera de Sant Antoni va anar al davant, portada pel prior que se'n cuida de fa molts anys i, amb la companyia d'uns quants cavalls, es van fer els tres tombs de rigor. (Toni Padullés Rius)

Pel que fa a Ardèvol, la festa reuneix gran quantitat de gent que s'aplega a l'església per celebrar la missa, i després rebre la "vianda de Sant Antoni" (botifarres, pa, vi i fruita). La missa va ser presidida pel rector, Xavier Poch, acompanyat pel Vicari General del bisbat de Solsona i altres capellans veïns.

A Torà, com cada any, la missa solemne va tenir lloc a la parròquia, amb la imatge de Sant Antoni presidint l'altar. A continuació, a la plaça de la Creu, es va fer la benedicció de les mascotes i dels tractors i tractoristes, que van fer els tres tombs per després compartir la coca, xocolata i mistela. El dissabte dia 20 va aplegar unes seixantena de persones al sopar de germanor organitzat per la comissió de Sant Antoni.

Ivorra també va celebrar, com és tradició de fa molts anys, la festa de Sant Antoni Abat, traslladada en aquesta ocasió al diumenge dia 21 i així la diada va ser més concorreguda. Després de la missa va tenir lloc al local social l'habitual dinar de germanor amb sobretaula llarga.

Redacció

AJUNTAMENTS: UN PRIMER BALANÇ

Després que el passat dia 17 de juny es van constituir els nous Ajuntaments sorgits de les eleccions municipals del 28 de maig, hem requerit als respectius consistoris una valoració d'aquests primers sis mesos de legislatura. Heus aquí el balanç que ells mateixos n'han fet, cosa que els agraïm moltíssim. (Redacció)

Ajuntament de Torà

Els primers sis mesos de legislatura de l'actual equip de govern de l'Ajuntament de Torà han estat marcats pel canvis.

Des del mes de juny, Torà forma part de la comarca del Solsonès i, des de l'Ajuntament s'està fent el seguiment del traspass de competències de la Segarra a la nova comarca, que s'allargarà durant aquest any 2024.

Una de les problemàtiques que més preocupa a l'equip de govern és la manca d'aigua potable, ja que des del passat mes de juny, l'aigua de bona part del terme municipal no és apta per al consum humà; l'equip de govern treballa per poder resoldre aquesta problemàtica el més aviat possible.

Durant els primers mesos de legislatura s'han realitzat millores en el servei de neteja i il·luminació de la via pública del nucli de Torà; a més, s'han realitzat treballs de conservació del ferm asfàltic del camí d'Ardèvol a Torà i s'ha finalitzat l'obra de renovació de la xarxa d'abastament d'aigua a la zona de Vallferosa i Fontanet.

Pel que fa a l'àmbit cultural i festiu del municipi, en aquests sis mesos, en destaquen dos actes: la Festa Major de Torà i el Mercat de Regals de Nadal. La Festa Major ha comptat amb la incorporació de nous actes per al públic familiar, com és el cas del concurs de truites o el fi de festa diumenge al vespre. D'altra banda, s'ha incorporat al calendari festiu de Torà el Mercat de Regals de Nadal, amb l'objectiu de dinamitzar el municipi durant les festes de Nadal, una activitat que comptarà amb una segona edició aquest any. A més, també s'ha iniciat el cicle de converses a la residència Mare

de Déu de l'Aguda, amb l'objectiu de crear un espai de conversa amb les persones grans com a protagonistes, una iniciativa que tindrà continuïtat aquest 2024.

Pel que fa a les línies de treball per als propers mesos, l'equip de govern preveu poder iniciar les obres d'adequació del terreny del camp de futbol de Torà. A més, també es realitzaran les obres d'adequació i millora del camí de Llanera i se seguirà treballant per millorar l'estat dels camins i carrers del municipi.

Des de l'àrea de turisme es realitzarà la redacció del Pla de Promoció Turística del municipi i la implementació d'accions.

L'equip de govern de Torà agraeix la participació de les associacions en la vida cultural i social del municipi i espera poder seguir treballant conjuntament en els propers mesos.

Isa Torres, l'Alcaldessa

Ajuntament de Calonge de Segarra

L'equip de govern de l'Ajuntament de Calonge de Segarra ha seguit treballant en els projectes engegats en l'anterior mandat i n'ha creat de nous, segons les necessitats.

En els darrers mesos han finalitzat les obres de millora del nucli de Dusfort i s'han estudiat les diferents possibilitats per a desplegar la fibra òptica als nuclis de població i masies de Calonge de Segarra. Encara s'hi està treballant i estem pendents del desplegament que fa la Generalitat a través de la carretera B-300. El nucli de Dusfort, però, va més avançat per la seva proximitat al punt de fibra òptica existent i es preveu poder fer el desplegament de la xarxa ben aviat.

Pel que fa al patrimoni i turisme, s'han establert visites guiades professionals de manera periòdica als principals elements d'interès turístic de Calonge de Segarra, s'ha aconseguit la propietat del castell de Calonge de Segarra —fet que permetrà obtenir ajuts per dur-hi a terme accions de restauració— i s'han fet millores a la museïtzació de la Mina Vicenta.

Darrerament també s'han instal·lat plaques solars a l'edifici de l'Ajuntament i s'ha reactivat l'arrendament de l'habitatge municipal "Casa del Mestre", el qual estava en desús des del passat mes d'abril.

Així mateix, s'ha donat continuïtat a les activitats esportives programades que es fan setmanalment i s'han millorat amb l'adquisició de noves bicicletes.

Les perspectives són continuar treballant de valent per millorar els serveis que es presten als calongins i calongines. Els principals projectes per assolir a curt termini són: avançar amb el desplegament de la fibra òptica al municipi; arranjar l'accés sud al nucli de Mirambell; millorar camins municipals; crear l'espai Mines i Miners

de recuperació del patrimoni miner, o dignificar les restes de la capella de Santa Magdalena de la Vall, entre d'altres.

El balanç d'aquests primers sis mesos del mandat 2023-2027 és positiu ja que s'han fet les primeres passes per aconseguir grans fites durant aquesta legislatura.

Xavier Nadal, l'Alcalde

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

AUTOCARS
Prats Serrat
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
TRANSPORT ESCOLAR
GRUPS PARTICULARS

AUTOCARS PRATS SERRAT
C/ Calaf, Nau 2 - 25750, Torà, LLEIDA
Tels: 973 473 590 - Fax: 973 473 807
e-mail: info@autocarspratserrat.com
web: www.autocarspratserrat.com

Ajuntament d'Ivorra

El passat mes de maig al municipi d'Ivorra es van dur a terme les eleccions municipals amb una participació del 82,7% del cens electoral, sent novament alcalde el Sr. Jordi Ribalta.

Amb aquesta nova legislatura, us exposem les diverses activitats i/o actuacions que s'han dut a terme des de l'ens local:

- A la sala del ball s'hi realitzen activitats de pilates amb un nou grup que està compost per veïnes d'Ivorra i dels pobles del voltant. També, s'han dut a terme tallers de cuina, presentacions de llibres com; "Via Morta" de Assumpta Montellà o "La cuina del Llobregós", una publicació de Llobregós Informatiu. Aprofitant la marinada de l'estiu, és va projectar a la plaça Major la pel·lícula "Alcarràs" de Carla Simón, amb la finalitat d'aportar entreteniment i diversió tot i escoltant les inquietuds i les proposicions dels veïns i veïnes del municipi.

- Per segon any consecutiu, el dia 14 d'octubre vam tornar a celebrar l'esperada fira de Sant Galderic dedicada a la pagesia, amb un augment de visitants respecte l'any anterior. Des de l'Ajuntament, volem continuar donant prosperitat a aquest projecte.

- Per finalitzar, s'han dut a terme dues obres gràcies al finançament del 95% de la Diputació de Lleida. La primera, per tal de millorar la mobilitat del municipi, s'ha asfaltat el camí que porta a Palouet fins a final del terme. La segona obra feta ha estat la renovació del consultori mèdic, posant el terra al mateix nivell i fent noves

divisions, augmentant així la qualitat i la comoditat tant dels professionals com dels usuaris.

- Altres actuacions que tenim pendents és la senyalització dels punts d'interès de la població, com la vila closa, les fonts del municipi, l'església parroquial, entre altres, i fer promoció del municipi per tal de combatre el despoblament.

Canòlich Fàbrega, Regidora

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, harrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

Ajuntament de Massoteres

L'Ajuntament de Massoteres va estrenar la legislatura 2023-2027 amb un Equip de Govern totalment nou, format per persones joves amb ganes de treballar pel municipi.

L'alcalde, Ramon Martí, ens explica que els primers mesos han estat bàsicament d'aprenentatge. Durant aquest temps han escoltat molt la gent dels tres pobles (Massoteres, Palouet i Talteüll), que els han explicat els seus coneixements sobre diferents temes de cada poble i també els han fet arribar les seves inquietuds. En la part econòmica, també ha estat un procés d'aprenentatge sobre el funcionament de les finances municipals, que és molt diferent al del sector privat.

A la vegada, durant aquest temps s'ha anat treballant per intentar satisfer les demandes dels veïns, i també per buscar subvencions i ajudes que permetin complir els objectius i projectes de futur de l'Equip de Govern.

Per l'alcalde, Ramon Martí, "el balanç inicial és positiu i amb ganes de tirar endavant".

Dani Vidal

Ajuntament de Pinós

Aquesta legislatura de l'Ajuntament de Pinós, després de la presa de possessió dels diferents regidors, no ha parat ni un moment. El nou equip de govern ha començat amb ganes de seguir dinamitzant el municipi, amb il·lusió i empena.

Aquests primers mesos han coincidit amb la finalització d'algunes obres ja iniciades durant la legislatura anterior, i amb la posada en marxa d'altres actuacions. Algunes d'elles són l'ampliació de l'escola d'Ardèvol per acollir la llar d'infants, la finalització de les obres del local i habitatge de Vallmanya, la transformació en habitatge de l'antiga escola de Vallmanya o l'adequació a la normativa antiincendis de l'edifici de l'Ajuntament.

Les perspectives per aquests propers mesos, també són de molta feina. Tenim dos mesos per executar les obres de millora d'eficiència energètica dels locals municipals, gràcies a l'aprovació de la subvenció DUS 5000 dels fons europeus *Next Generation*.

Xavier Vilalta, l'Alcalde

Ajuntament de Castellfollit de Riubregós

Com a primera dona alcaldessa a Castellfollit de Riubregós, si he de resumir aquests sis mesos de legislatura us diré que es resumeixen amb tres paraules.

Il·lusió per encapçalar un equip de dones i homes que el seu desig principal, igual que el meu, és que Castellfollit sigui el municipi on volen viure.

Responsabilitat, perquè tot allò que tirem endavant sigui correcte.

Pressió, aquesta paraula molts cops utilitzada, però en aquest cas amb contingut. Quan ets alcaldessa, ho ets les 24 hores i molts cops, com a persona que soc, me n'oblido i passo a ser només mare, dona i veïna, cosa que algunes persones no entenen. Les persones exigim aquest esforç 24 hores, set dies a la setmana, però molts cops no és possible; no perquè no es cobri prou, sinó perquè tots som humans i tenim la nostra vida personal.

Aquesta legislatura va engegar, com se sol dir, amb una sabata i una espadanya, de cinc regidors que vam ser triats, tan sols en vam quedar tres, els dos companys de l'altre grup es van voler mantenir al marge de tot, així que si és complicat amb cinc, imagineu amb tres. Com a alcaldessa, la meva proposta que s'incorporin al grup i treballin pel municipi que els va votar, està sobre la taula des del primer dia.

Pel que fa al tema de treballadors, també va ser complicada l'arrencada: sense personal administratiu, ni de neteja i al cap de pocs dies, sense agutzil.

Tot i aquests problemes tan greus, que hem

anat resolent a poc a poc, hem pogut estar al peu del canó amb l'escola, el seu menjador, material, avaries i altres coses del dia a dia.

Gestionar subvencions i justificar temes referents al 2023 és una de les feines principals de la nostra secretaria i l'equip de govern. En aquest tema econòmic, vull agrair a l'anterior alcalde, Jordi Casas, i als regidors que hagin deixat un ajuntament sanejat.

Enguegem al cap de pocs dies les piscines, la festa major i el castell de focs més important per Castellfollit, la Diada del Setge. En aquesta diada, l'ajuntament va col·laborar amb l'associació econòmicament amb més de 5.000 euros; la gran feina que van fer els components de Castellfollit va fer possible que fos un èxit.

La sortida amb els nostres veterans, la preparació de les festes de Nadal, amb el tió i la visita dels Reis Mags, la creació de la botiga del local social, l'arranjament dels camins, donar vida al priorat de Santa Maria, reunions amb la Diputació de Barcelona perquè coneguim de primera mà la problemàtica de Castellfollit, un municipi petit amb no gaires ingressos i en aquest moment amb uns problemes molt greus com són el paviment del raval, l'aigua i des de fa pocs dies un enfonsament al camí de Castellfollit cap a Ferran.

Amb tots els pros i els contres que us he explicat, la nostra il·lusió és el motor més important per aconseguir que d'aquí una mica més de tres anys, quan tornem les claus, puguem mirar enrere i estar satisfets i contents de la feina feta.

Lourdes Oliveras, l'Alcaldessa

IKIGAI Psicologia

- Acompanyament psicològic
- Teràpia Assistida amb Cavalls (TAC)
- Estimulació Cognitiva i Rehabilitació Neuropsicològica
- Intervenció de suport conductual, autodeterminació i autonomia

Xell Miret
Núm. col·legiada 23.574
A domicili / TAC al Molí del Vidal (Torrefeta)

613 03 11 74
xell@ikigaipsicologia.cat
www.ikigaipsicologia.cat

La cuina del Llobregós
Les cuineres i els cuiners

**Encara no el tens?
No te'l perdís**

Ajuntament de Sanaüja

L'equip de govern, encapçalat per l'alcaldesa Maria Casoliva, està satisfet dels resultats d'aquests primers 6 mesos a l'Ajuntament de Sanaüja. Han proposat activitats periòdiques com el servei de cangur "temps per tu" adreçat a famílies amb infants de 3 a 12 anys, l'Escola de Salut amb 6 xerrades sobre benestar emocional, nutrició i alimentació, promocionades pel CAP de Ponts, els tallers de Nadal i també xerrades culturals, presentacions de llibres, concerts i fins i tot teatre, totes amb una bona rebuda.

L'Ajuntament ofereix suport a les diverses entitats que organitzen activitats al poble, com els geganters, grallers, Fira del Foc, la Cursa de Muntanya Alta Segarra (aquest 2023 es va fer la XVII edició), la caminada "les pedres dels bancals de Rocabandera" del desembre passat, la caminada popular de Sant Silvestre, la colla de jovent "Espigats" i també el grup que gestiona el gimnàs. Es tracta, en definitiva, de buscar activitats que aportin beneficis als veïns i, ja que els recursos solen ser migrats, aprofitar subvencions del Consell Comarcal. El butlletí municipal, de moment en paper, i el canal de WhatsApp "Sanaüja difusió" són les eines locals per donar a conèixer al poble totes les actuacions de l'Ajuntament, amb la màxima transparència, i alhora convidar públicament tothom als plens del consistori municipal.

En l'àmbit d'obres s'han pogut acabar o dur a terme projectes d'equips anteriors, com en el cas de la Placeta, on s'havien de consolidar els fonaments i evitar molèsties per humitats a cases veïnes i també s'han assolit millores en diversos camins.

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha fet una neteja de la Ribera (part no urbana) i l'Ajuntament vol assolir la neteja de la part urbana durant aquest hivern (en especial la peixera del Molí i els canals annexes).

Pel que fa a l'aigua potable el novembre passat es va obrir l'aixeta de la canonada que ve del Solsonès i es barreja al 50% amb la que s'extreu del pou del poble. Aquesta novetat permet millorar la qualitat de l'aigua que se subministra a tot el municipi.

Toni Padullés Rius

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

Ajuntament de Sant Guim de la Plana

El passat 28 de maig es van celebrar les Eleccions Municipals al nostre país. El 17 de juny es varen constituir els nostres ajuntaments amb les persones elegides en aquestes esmentades eleccions. En el cas del nostre municipi, Sant Guim de la Plana, vam poder formar govern les mateixes persones que ja hi érem en el passat mandat. Per tant, es podria pensar que, en quant a les persones, tindrem un Ajuntament de continuïtat al nostre municipi. Així serà, però amb més il·lusió i, si cal, amb ganes i forces renovades.

Si hem de fer balanç d'aquest primers sis mesos transcorreguts des que vam prendre possessió, hem de dir que han estat positius. Hem finalitzat algunes actuacions que varen quedar pendents de la passada legislatura i hem posat fil a l'agulla a obres que emprendrem en un futur immediat. Vam tenir la sort d'acabar, abans de finalitzar el nostre mandat, les sis obres que ens havien estat aprovades en el passat PUOSC (Pla Únic d'Obres i Serveis) de la Generalitat de Catalunya. He de dir que és la principal font de finançament de les obres més importants als nostres municipis.

Recentment, i finançades per la Diputació de Lleida, hem finalitzat el mur de contenció d'aigües al Pou de Madern de Vicfred i hem tancat perimetralment la pista poliesportiva així com l'arranjament i pintura del terra d'aquesta pista del poble de Sant Guim.

Ara tenim al davant altres projectes i actuacions que intentarem dur a terme amb les diferents línies

de subvenció que ens proporcionarà la Diputació de Lleida. Tenim una gran vocació de servei, i hi posarem esforç i ganes per emprendre totes les actuacions que els nostres pobles i la seva gent necessiten. Entre tots hem d'aconseguir fer del municipi de Sant Guim de la Plana un lloc on sigui còmode treballar, fàcil de progressar i bonic per viure. Aquest és el nostre gran repte d'aquí al final de la legislatura.

Josep Llobet, l'Alcalde

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaçà Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

SOLIDARIS AMB LA MARATÓ

A Torà, caminada... i més

Entitats de Torà. - Aquest any a Torà el dia 17 de desembre es van recollir 1.430 euros destinats a la Marató-3Cat. Això va ser possible gràcies a totes les persones que van fer la seva donació participant en la xocolatada, la caminada i el vermut solidaris organitzats per les Entitats de Torà, i a les donacions recollides en la col·lecta feta a la Parròquia de Sant Gil. I va ser possible també gràcies a les col·laboracions de l'Ajuntament, Bon Area, Casa Magí, Pastisseria Miramunt, M. Àngels de Claret, Pastisseria Peretó i el Molí.

A la caminada hi van participar 85 persones i va tenir el suport dels bombers voluntaris. Com ja és tradicional, es va fer una aturadeta per l'avituallament a la casa Balentines, a la qual agraïm el seu càlid acolliment. Igualment agraïm al col·legi Sant Gil la seva bona disposició al cedir la cuina i els estris per poder fer la boníssima xocolata.

L'organització de la Marató ens ha fet arribar un diploma que les Entitats volem oferir a totes les persones de Torà, tots hi hem posat el nostre granet de sorra, perquè som solidaris i també perquè a tots ens poden afectar els problemes i malalties que els investigadors intenten solucionar i als quals cada any dona suport la Marató.

Ivorra presenta la cuina del Llobregós i... bingo!

Redacció. - Ivorra va fer costat a la Marató d'aquest any, el dissabte dia 16 de desembre presentant no solament el llibre "La cuina del Llobregós", sinó al mateix temps cuinant i assaborint alguns dels plats que hi surten. Mentre s'explicava la gènesi i el contingut de l'obra, la cuinera Eva Oliva anava cuinant les patates emmascarades i algun altre plat i el donava a tastar als presents. Una part del que es va recaptat aquell dia en la venda dels llibres va ser per a la Marató, que juntament amb el resultat del bingo que es va jugar a continuació, es va enviar a TV3: en total 381 euros.

Biosca: Un dinar i a la tómbola

Jordi Llauredó. - El dissabte dia 16 de desembre es va celebrar a Biosca una jornada solidària per recaptar fons per a la Marató 2023. Es va fer un dinar a cal Borres Wemi, seguit d'una tómbola amb productes confeccionats o produïts per les veïnes i veïns del municipi. La recaudació total va ser de 823 Euros.

Premisa Comarcal

"Som la premsa de casa"

PERQUÈ HI
TENS MOLT A DIR

PREMI REPORTATGE SOLIDARITAT PER A ESTUDIANTS D'ESO I BATXILLERAT

Bases a: www.premisacomarcal.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

AUTOESCOLA
 ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

 OLIVIA CIVIL

OSTEOPATIA
IOGA · RETIRS
 a Prades de la Noya

Més info:
 OLIVIA CIVIL
 664 735 137
<https://osteo-ioga.com>
 @osteo_ioga

RESOL SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Me Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

NADAL AL LLOBREGÓS

El Nadal és una de les festes entranyables que tradicionalment se celebren en família, però també socialment, amb activitats tant per a la mainada com per a tothom. Presentem un petit tast del que han estat les passades festes nadalenes als pobles de la Vall.

Calonge de Segarra

Més de cent calongins i calongines es van aplegar, el passat 23 de desembre, al local social de Calonge de Segarra per a celebrar la Festa de la Torronada. A banda del petit pa amb tomàquet, la coca i els torrons; els més menuts van fer cagar el tió, carregat de llaminadures. També es van lliurar els premis del 16è concurs de dibuix de la postal nadalena i de la 15a edició del concurs de dites i poemes de Nadal. Com és habitual, l'Ajuntament va fer un petit obsequi per a tots els assistents.

Ivorra

Ivorra va celebrar el Nadal amb la Missa del Gall, la torronada posterior, el Cap d'Any, la Festa de la Pedra... Però sobretot destaca l'arribada dels Reis d'Orient carregats dels regals que la mainada havien demanat prèviament al Patge Faruk.

La Molsosa

A la Molsosa, el dia 24 a la nit, es va celebrar la Missa del Gall, amb l'assistència dels veïns del poble. A continuació es va fer la tradicional Rifa de les Piores i l'Ajuntament va convidar a Coca, torrons i cava. La nit del dia 31 de desembre es va fer el sopar de Cap d'Any, aquest any acompanyats de molts nens petits.

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CIMENTES

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÛJA

Plaça de la Creu
TORÀ

Castellfollit de Riubregós

Castellfollit de Riubregós també va rebre la visita dels Reis d'Orient i els nens i les nenes es van poder fotografiar amb ells a la plaça Major. Els regals no hi van faltar.

Sanaüja

El pessebre de la plaça Major, construït i millorat cada any pels artistes del poble, ha acompanyat les festes de Nadal fins a l'arribada alegre dels Reis d'Orient i tots els seus acompanyants. Mentre a fora dringava la pluja, tan esperada, a l'església de Santa Maria els nens ja frisaven per rebre els regals que havien demanat en aquelles cartes escrites amb tanta il·lusió. (Foto: Laia Condal Riera)

Biosca

Els actes de Nadal a Biosca van començar amb fer cagar el Tió el dia 25, després de la missa. El Cap d'Any es va fer sopar popular a Cal Borres Wemi i al local social de Lloberola. El dia 5 al vespre, puntuals com sempre, van arribar els Reis d'Orient, portant il·lusió i regals per a tots els veïns i veïnes, grans i petits.

Vicfred

Per culpa del temps i sobretot la pluja, els Reis d'Orient van arribar enguany a Vicfred amb cotxe. A més a més de la pluja van portar també regals per a petits i grans. I després de rebre els Reis tothom va poder gaudir d'una bona torronada per celebrar l'arribada de ses majestats.

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc Papereria
Quiosco GUARDIA
Videoclub Objectes de regal
Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

Massoteres

El grup de teatre local Els Massots va tornar a escenificar "Els Pastorets del Ferrer Magi", el diumenge 7 de gener en dos sessions (matí i tarda), al local social del poble.

Les representacions van ser un èxit de públic, amb l'assistència d'unes 200 persones, que van exhaurir les entrades.

La interpretació dels tradicionals "Pastorets del Ferrer Magi", a càrrec dels Massots, amb la direcció de Núria Llordés, compta amb la participació voluntària d'unes 40 persones, entre actors, equip tècnic i maquillatge.

Torà

D'entre els molts actes que es van celebrar per Nadal, destaquen els alumnes del col·legi Sant Gil de Torà que ens van oferir els cants de Nades amb que acostumen a delectar-nos cada any abans de les Festes Nadalenques. El dia 20 de desembre tots els nens i nenes, acompanyats dels seus professors, van cantar pels carrers i places del poble, amb el seguiment dels pares, avis i amics que aplaudiren amb entusiasme les seves cançons

Nou Servei D'OFTALMOLOGIA

Oftalmologia infantil i d'adults
Revisions
Cataractes
Control de glaucoma
Oculoplàstia

**Per urgències oftalmològiques consultar disponibilitat.*

Cristina Pont Vives
Oftalmòloga
Col. N° 2504863

Serveis Mèdics Calaf

Informació i 93 869 80 47

Cita prèvia: informacio@serveismedicscalaf.com

www.serveismedicscalaf.com Raval St. Jaume, 29 08280 Calaf, BCN

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

Tel. 973 55 16 98
C/. Sant Pol, 13
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, SL

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall

Floristeria

☎ 655 511 655

@ floristeria_al_detall

✉ floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat

📍 Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

Urbà & Rural

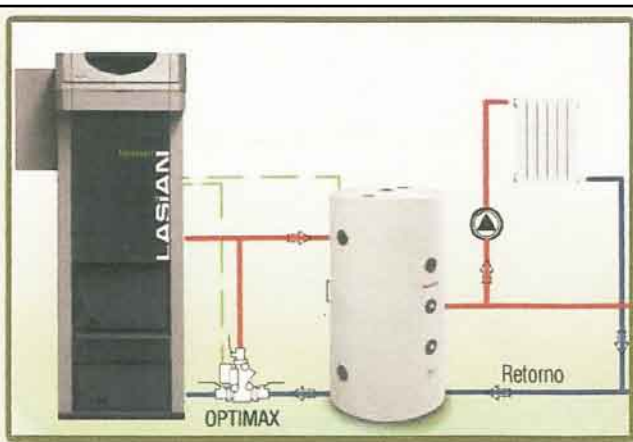
Alba: 626 648 961

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

ARDÈVOL: 30a EDICIÓ DEL PESSEBRE VIVENT

Ardèvol està d'enhorabona. Acaba de tancar la trentena edició del seu pessebre amb uns resultats excel·lents. Durant sis dies, tres mil visitants han passat a veure l'entrañable representació nadalenca d'aquest petit nucli. Un any més s'han venut totes les entrades disponibles.

L'organització remarca que trenta edicions no haguessin estat possibles sense la presència de tots els figurants voluntaris. Més de 200 persones han representat els diferents personatges que donen vida als diferents racons del poble. També agraeixen la col·laboració del veïnat que des de principis de novembre ajuda a muntar les quaranta escenes del recorregut i que tampoc fallen a la hora de desmuntar-les, facilitant que el poble recuperi el seu aspecte habitual. Finalment, destaquen que aquest any la gent que ha passat al capdavant de l'organització s'ha duplicat, fet que els ha permet mirar amb optimisme la continuïtat d'aquest esdeveniment.

Coincidint amb els 30 anys que fa que un grup de veïns d'Ardèvol va animar-se a començar aquest pessebre, l'efemèride se celebrarà durant

el tradicional dinar d'agraïment a participants i col·laboradors. Una festa que reunirà passat, present i futur, homenatjant tota la gent que forma i ha format part d'aquesta aventura, i que l'han ajudat a créixer. Tampoc hi faltarà un pastís amb espelmes per desitjar que el Pessebre segueixi

reunint el veïnat de la zona durant molts anys, per gaudir també d'una torrada a la vora del foc al final de cada actuació, compartint anècdotes i moments per recordar.

Ari Martin

- # jardineria
- # plantes i accessoris a l'engròs
- # manteniments
- # tancaments metàl·lics i de fusta
- # gespa natural i artificial
- # tractaments fitosanitaris
- # podes
- # treballs amb fusta
- # instal·lació de reg
- # venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

655 633 520

93 625 51 43

LA RUTA DEL PESSEBRE

Un ramal de la conca del Segre
n'és la Vall del Llobregós,
que s'hi aboca pel marge esquerre
amb un riu tímid i silencios.

Fins i tot el temps s'hi atura
a contemplar masos entre natura
i racons del tot encisadors
on t'hi prenen els records.

Entre la boira remullada
s'hi esfilagarsa el pensament.
Una guspira el foc n'encén
i la imaginació hi pren volada:

Soc figura d'un pessebre
anomenada el caminant.
Pas a pas el tresco alegre
mentre nadales vaig refilant.

Al castell de Ribelles hi bufa el vent.
Hi té morada el poder del rei.
Des d'allà, Herodes i la seva gent
sotmeten el poble sense remei.

A la Torrecombelles hi ha posada
per fer-hi nit i una mossada,
mes un morrut hostaler
ha dit que està tot ple.

Dalt el cingle, a Puig-Arner,
l'humil pagès amb l'arada
va conreant sa terra estimada
per poder menjar i omplir el graner.

Arrecerat al peu d'un tossal, Piqué
d'aixopluc de l'Infant farà
amb una menjadora, un paller
i un tebi alè de bestiar.

Amagadet entre la vegetació,
al Molí del Cava hi molen gra
per, amb mestratge i devoció,
fer-ne farina i després pa.

Per l'Espai Natural del Llobregós

Un xic més amunt
cau l'aigua d'un saltant.
A la tolla del damunt
juguen uns aneguets nadant.

Arribo a les Torres del riu,
munió d'ocells i aus hi tenen el niu:
gallines, galls dindis i oques;
al seu aire, ducs, oriols i pica-soques.

En tombar per uns embrollats bancals,
arraulidet al soc d'un ametller,
per on ronden i piulen uns pardals
s'hi entreveu la silueta d'un caganer.

A l'alçada dels Camats
hi ha un bassal i una font.
Xarrapetes duu de nom,
s'hi abeuren càntirs i ramats.

A les runes de la Casanova
uns pastors hi van a la joca
amb el caliu d'una soca.
Un àngel els anuncia la Bonanova.

Enmig del silenci de la nit
ressona algun udol
i d'uns camells el trepig,
tres reixos al pont de Pinyol.

Damunt el cel de les Gesses
un estel vestit de gala
va avançant sense fer esses.
El rumb diví els assenyala.

Guarnida amb llums de Nadal,
a l'altra banda del serral,
Sanaüja farà de Betlem.
El caminant... gojós s'hi sent.

Carles Alsedà Solans

MERCAT DE REGALS DE NADAL

Torà en celebra la primera edició

Torà va celebrar durant els dies 23 i 24 de desembre la primera edició del Mercat de Regals de Nadal. Una activitat festiva i nadalenca que va omplir la plaça del Vall i la plaça del Pati amb prop d'una cinquantena de parades amb articles d'artesanía, decoració, alimentació i espais per a les associacions culturals i entitats del municipi.

Paral·lelament al mercat, també es va celebrar el primer concurs de pessebres i també el primer concurs de decoració de balcons amb temàtica nadalenca on hi van participar una quinzena de veïnes i veïns de Torà. L'equip de govern de l'Ajuntament valora positivament aquesta primera edició del Mercat de Regals de Nadal i treballa poder celebrar-ne una segona edició aquest any 2024 i consolidar aquesta activitat nadalenca al municipi.

estudi
BLAT
ARQUITECTES

DESPATX D'ARQUITECTURA

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

MOLT AVIAT, AL SOLSONÈS...

LA MOLSOUSA 13-14 ABRIL '24

RESERVA'T LES DATES!

Dos dies...
13 professionals...

Un viatge de transformació a través del ioga, el pilates, el txikung, el teatre, la dansa, l'art, la música les xerrades, els tallers i molt més!

www.viufest.cat @viufest

Organitzen: OLIVERA CIVIL CERKSTORI

VIU FEST!

IOGA SALUT NATURA

"Allà on vagis, ves-hi amb tot el teu cor" Confuci

Serveis i Neteges Segarra

Atenció personalitzada per a avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a particulars, despatxos, obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

SOM LLAVOR

SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA

658 55 03 76

Venda de llenya i pèl·let a domicili

CAL MAS DE SANT SERNI

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA ASSEGUANCES LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS

SOLA

www.solagrupo.com

La sembra ben feta!

SEGARRENCA EMPRENYADA

Transcripció de la carta de la Sílvia Peribáñez a les famílies de l'escola Sant Gil de Torà

Vull fer pública la meva situació després de que hagueu vist que ja no treballa com a vetlladora de l'escola Sant Gil.

He perdut la meva feina, avui 29-11-23, no perquè aquesta ja no existeixi o perquè s'hagi extingit el meu contracte per mala praxis o negligència; ben al contrari, he estat víctima de la desorganització, descoordinació i la burocràcia d'aquest nostre país, Catalunya.

El canvi de comarca del nostre municipi cap al Solsonès i, com a conseqüència, el canvi d'adscripció de l'escola Sant Gil des de Lleida cap a la Catalunya Central, ha fet que jo, que estava contractada per Lleida, hagi estat despatxada perquè Catalunya Central havia contractat, alhora, una altra vetlladora amb una empresa diferent.

Com que l'escola ja no pertany a Lleida, el meu contracte havia d'acabar a la força, dos mesos després d'haver-lo iniciat. De fet, em van comunicar la situació 2 mesos després de començar a treballar, quan es varen adonar, des de dalt, d'aquesta duplictat de contractes.

He lluitat per mantenir la feina i per fer valer els meus drets però, com podeu comprendre, estic lluitant contra una institució i una empresa (Bàsic Serveis Educatius, subcontractada pel Departament d'Ensenyament) gegantines i és impossible guanyar el que és just contra elles. M'han pressionat perquè renunciés voluntàriament a la feina (fet que m'hagués deixat també sense atur) i s'han saltat la llei comunicant-me l'acomiadament per telèfon i sense respectar els 15 dies que s'han de donar en aquests casos. Jo m'he mantingut forta al lloc de treball, anant a treballar cada dia, tal i com em va indicar el meu advocat. He estat en aquesta situació durant un mes ple d'incertesa i de no saber cap a on tiraria tot plegat. Amb la conseqüent angoixa i dubtes que això m'ha generat.

Davant d'aquesta situació i d'aquesta injustícia, vull que sapigueu que el canvi de comarca comença a donar els seus fruits, s'ha passat de 26 hores de vetlladora a 20 hores com a causa de la reducció de recursos en educació que comporta estar adscrits a la Catalunya Central. Aquesta és una pèrdua quantitativa i qualitativa. Tothom sap que els infants amb dificultats necessiten tot el temps del món per a superar-les, però a Torà, des que pertanyem al Solsonès perdem qualitat i quantitat, per tant, aquests infants deixaran de rebre l'atenció que necessiten i mereixen.

Se m'ha pres una feina que era meva, que feia amb dedicació i professionalitat cada dia i per la qual jo havia estat escollida en primera opció. He gaudit de la feina diàriament i l'he feta contenta i motivada.

Els nens, als quals jo dedicava les meves hores de feina, també en patiran les conseqüències perquè estem parlant de nens d'Educació Infantil que ja havien creat un vincle molt fort i estable amb mi i això és totalment contraproduent amb la seva situació vital, però això a les institucions no els importa.

"Inclusió" és una paraula que els polítics es posen a la boca per guanyar vots i mantenir-se al poder però no hi creuen. La buiden de contingut quan fan coses com aquesta que m'ha passat a mi.

Que no us enganyin, l'escola dels vostres fills i filles serà un dels primers llocs on es podran veure i viure les retallades que comporten haver canviat de comarca. Mentre els camins dels pagesos potser estaran arreglats i sense clots ni bonyes ni tolls, els infants de Torà disposaran de menys recursos i menys atenció per part del Departament d'Ensenyament. A la Catalunya Central hi ha més població però els recursos són més minsos i s'han de repartir igualment.

Sempre creuré que els infants tenen dret a gaudir dels recursos d'un país més que ningú, són el nostre futur, és en ells i elles on hauríem d'abocar la major part dels recursos dels que disposem però jo soc una simple vetlladora d'una petita escola d'un poble petit que els que decideixen des de les altures no sabrien ni situar al mapa, així que això que dic, és una utopia.

En aquest moment penjaré la meva bata de senyoreta, monitora i vetlladora una vegada més, com he fet altres vegades, tot esperant que torni a existir una nova oportunitat per treballar del que m'agrada i per la que em vaig preparar a consciència ja fa molt temps.

Desitjo molta sort als nens i les nenes de Torà i a les senyoretetes de l'escola Sant Gil, i me'n vaig amb un gust agre dolç a la boca perquè la feina em feia sentir útil i la feia amb alegria i motivació però no he pogut fer res per capgirar el que 4 polítics van decidir en el seu moment sense consultar al poble ni mesurar les conseqüències que això comportaria. Ara les conec i us puc dir que jo, això, ja ho havia avisat.

Aquest canvi no és gratuït i jo he estat la primera damnificada.

Fins aviat,

Sílvia Peribáñez Cerveró

PER QUÈ LA LLAGOSTA ÉS FELIÇ I NOSALTRES NO???

El nostre Cervell és un animal curiós. En lloc d'adaptar-se al seu hàbitat, té la capacitat d'adaptar l'hàbitat a les seves necessitats

La llagosta és un animal suau i polpós que viu dintre d'una closca. Aquesta closca no es fa gran. Mentre la llagosta creix la closca es torna una limitació. I la llagosta se sent pressionada i incòmoda. Llavors va sota d'unes pedres per protegir-se dels depredadors, deixa la seva closca i en produeix una de nova. Amb el temps ha de tornar a repetir el procés varies vegades. L'estímul que permet créixer a la llagosta és el de sentir-se incòmoda.

Si les llagostes tinguessin metges mai creixerien, perquè quan se sentissin incòmodes, o pressionades, anirien a buscar pastilles i «tot solucionat».

El nostre Cervell és un animal curiós. En lloc d'adaptar-se al seu hàbitat, té la capacitat d'adaptar l'hàbitat a les seves necessitats. Com que li agrada viatjar ha inventat carreteres, cotxes, trens, avions...

Però, malgrat té aquesta capacitat, hi ha una cosa que li costa molt: la capacitat de canviar-se a si mateix.

Quan ens sentim incòmodes mentalment, en comptes de canviar, fem com si no

passés res, o ens convertim en víctimes i busquem culpables al nostre voltant: «És que el meu cap, els meus fills, la meva parella...», o busquem evadir-nos amb alcohol, drogues o drogues legals (medicaments).

Però els obstacles mentals no desapareixen quan els ignorem o els evitem. La majoria de vegades en lloc de desaparèixer, creixen.

El que més ens costa és canviar. La llagosta, quan se sent incòmoda, pren aquesta decisió i actua.

I nosaltres, podem o no podem canviar? I tant que sí. Encara que de vegades creguem que no és possible, si volem, si ens ho proposem, podem canviar. Si creus que pots canviar, tens raó, i si creus que no pots canviar, també tens raó. Tu tries.

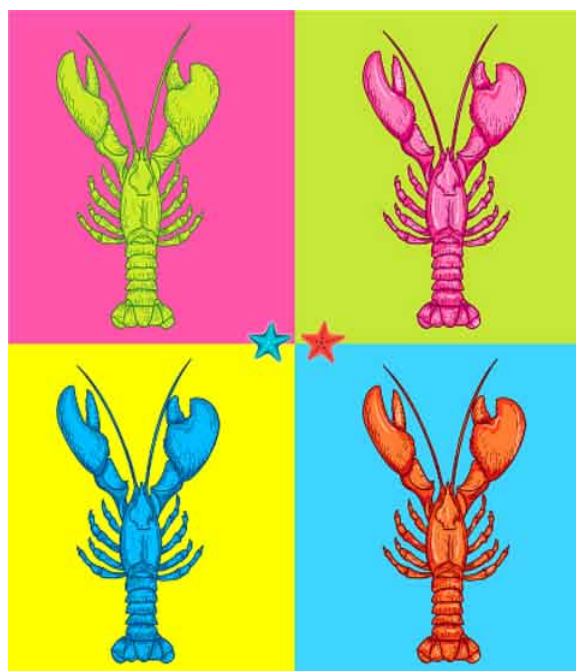
El que hem de tenir clar és que tot canvi requereix esforç, compromís, o sigui acció i temps. Cap canvi es produeix de la nit al dia. S'ha de passar un temps entre les roques per poder créixer.

I si aquest procés l'acompanyem amb pensaments positius i entusiasme, aconseguirem el que ens proposem. Va dir Marc Aureli: «La felicitat de la teva vida depèn de la qualitat dels teus pensaments». Doncs, millor pensar en positiu, no us sembla?

Queda clar que tot canvi requereix esforç. I és millor sacrificar-se un temps entre les roques que estar tota una vida en una closca incòmoda. No creieu?

I és que la felicitat és una elecció, no una condició.

Nosaltres decidim.

PER UN 2024 ANANT AL CINEMA

Núria Bagà Solé

Hem encetat un nou any i ja hi ha ressaca dels Globus d'Or del passat 7 de gener que inicià la temporada de premis. Durant aquest mes de febrer es donarà el tret de sortida a la temporada festivalera amb el certamen de cinema independent de Sundance i sobretot amb la Berlinale, el primer gran

festival de cinema, on descobrirem qui serà la pel·lícula receptora de l'Ós d'Or d'enguany i algunes de les pel·lícules a tenir en compte per aquest nou any. Al mes de març, es tancarà la temporada de premis amb els Òscars. Anem a fer un repàs de les estrenes a tenir en compte durant aquest mes.

Estrenes febrer 2024

Sala de Professores, d'Ilker Çatak (2 de febrer). El film, que representa a Alemanya als Oscars, ens explica com una professora novella de secundària s'enfronta a les implacables estructures del sistema d'ensenyament, quan vol anar al fons sobre un assumpte que assenyala a un alumne.

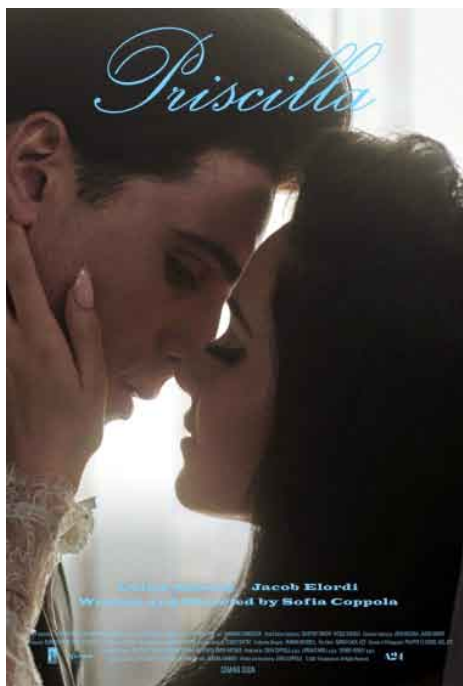
En l'Ademant, de Nicolas Phillibert (2 de febrer). El jurat, presidit per Kristen Stewart a la passada Berlinale, va donar la sorpresa atorgant l'Ós d'Or a una pel·lícula documental sobre una associació francesa que lluita contra l'estigma de les malalties mentals. Un Ós d'Or sorprenent, però molt necessari.

Ferrari, de Michael Mann (9 de febrer). Pel·lícula sobre la història del fundador de la marca de cotxes Ferrari, Enzo Ferrari i la seva relació a tres bandes. Protagonitzada per Adam Driver, Shailene Woodley i la que diuen una pleià Penélope Cruz, que està gairebé a totes les candidatures de premis i que sona per estar als Oscars.

Priscilla, de Sofia Coppola (14 de febrer). Pel·lícula autobiogràfica de la relació entre Priscilla i el rei del rock, Elvis Presley. Explicada, des del punt de vista d'ella amb el segell de Sofia Coppola i basada en les memòries que va escriure la protagonista de la història, "Elvis and Me". Cailee Spaney va rebre la Coppa Volpi a la millor interpretació femenina del Festival de Venècia, per la seva interpretació.

Los desconocidos, d'Andrew Haigh (23 de febrer).

Drama romàntic i amb tocs de fantasia sobre la relació entre dos nois, quan un d'ells retorna a la casa dels pares tot descobrint que aquests estan vius, quan eren morts des de feia anys. La pel·lícula s'havia d'estrenar el passat mes de desembre, però finalment es va canviar l'estrena per aquest mes de febrer. Molt aplaudida i està a les converses dins les nominacions a diferents premis.

PARAULES QUE CANVIEN

El canvi és llei de vida. Res no s'escapa del canvi, és inevitable. Heràclit ja va observar sàviament que “mai no ens podrem banyar en el mateix riu”, perquè ni nosaltres ni el riu seríem els mateixos. Les llengües tampoc no es deslliuren d'aquest cicle vital incessant. El llatí de fa vint segles que es parlava aquí no és el mateix que el llatí que parlem ara; ha canviat tant que molt difícilment podríem ser capaços d'entendre'ns amb els nostres antecessors. Quan es perd totalment la comprensió d'una varietat d'una llengua és quan podem dir que s'ha conformat una llengua nova, derivada de l'anterior. El català, el castellà, el romanès, el sard, totes són llengües derivades del llatí, i que van néixer com a varietats dialectals regionals d'aquesta llengua mare.

Centrem-nos ara en el català. Els primers vestigis de canvis lingüístics que han afaïçonat la nostra llengua són anteriors al segle x. Per exemple, la pèrdua de les vocals àtones finals -e i -o ja es constata en alguns dels documents catalans més antics: cabriles > *Cabrils* (i posteriorment també *Cambriils*); quadrones > *Quadrons*; *tottos > *tots*. O també és genuïna la pèrdua de -n final: vinu > *vi*; pane > *pa*; tenet > *té*. I ara preguntem-nos: ha canviat molt, el català, respecte del català antic? Seríem capaços de fer-nos entendre amb els nostres antecessors? Jo crec, segons el meu parer, que en la gran majoria de casos podríem entendre'ns. Moltes paraules del lèxic s'han perdut, i hi ha hagut força canvis de pronúncia, majors o menors segons el dialecte, però la manera de formar els temps verbals és la mateixa, els significats de les paraules són prou semblants i l'ordre de les paraules és el mateix: subjecte + verb + objecte.

Tanmateix, tot i això, les paraules canvien. Un

**El llatí de fa vint segles
que es parlava aquí no és
el mateix que el llatí
que parlem ara**

pane > pa

dels canvis lingüístics més interessants és el cas de les gramaticalitzacions. Parlem de gramaticalització quan una paraula lèxica adquireix un valor gramatical. Exemplifiquem-ho amb el mot *pas*. Prové del llatí *passu*, i tenia el sentit de ‘moviment que es fa quan hom camina’. Aquest substantiu tenia un significat ple i desig-

nava una entitat individual i mínima —és la unitat mínima d'un desplaçament humà. En contextos negatius va assumir un valor de quantitat i servia per a reforçar la negació. I, finalment, aquest mot va quedar fixat en el context negatiu i va perdre el valor quantitatiu. Actualment només funciona com a partícula per a reforçar la negació. Observem l'evolució del mot: no caminà *pas* (= ni un pas), no ha fet *pas* això (= en absolut). Exactament el mateix passà amb el mot *res*. Inicialment tenia el significat de ‘cosa’. D'aquí que *república* (< res publica), per exemple, tingui el sentit originari de ‘cosa pública’. Doncs bé, el mot evolucionà de la manera següent: no vull *res* (= no vull cosa), no *res* (=cap cosa), *res* (=cap cosa). El mateix ocorre amb el mot *gens* (< genus), que inicialment tenia el sentit de ‘gènere, espècie, mena’. Per exemple, l'oració *no n'hi ha gens* tenia el sentit de ‘no n'hi ha mena, gènere’. Tanmateix, actualment *gens* només té el sentit de ‘quantitat o intensitat mínima’.

Tot canvia. Les llengües deriven en noves llengües, les paraules en noves paraules, els sons en nous sons. Tot allò que existeix és subjecte al canvi, inexorable com el pas del temps. Però hi ha llengües que no canvien, com el llatí, que com que és morta, ha quedat fixada. El canvi és, per tant, signe de vida. Esperem, doncs, que la nostra llengua segueixi el curs natural del canvi.

Adrià Castellà Jou, filòleg

PER QUÈ NO COMENCEM A RECICLAR, PAPA?

T'ho preguntat després de veure els típics documentals de trenta minuts de TV3, que ens posen els nostres professors per inspirar-nos. Entre ells un que em vas posar tu un dia, sobre els mòbils. Que si seguim així els joves, serem uns atorollats que no aporten res a la nostra espècie...

Tornant a la pregunta del reciclatge, em vas respondre ofès perquè et senties atacat:

-Violeta, m'estàs dient tu el que he de fer jo amb les escombraries, que fa disset anys que no et dignes a caminar quinze metres per tirar una bossa? A més a més, si recicléssim hauríem d'anar a tirar cada dia la bossa orgànica, quin pal, seràs tu qui ho farà?

Tens raó papa, no ajudo a casa. Tens tot el dret a estar enfadat. Però suposo que el correcte seria estar només enfadat amb mi, no creus? No amb tot el planeta Terra.

Suposo que a la teva qualitat de vida no li afecta gaire això del 'canvi climàtic'. Dius que això del canvi climàtic és collonut. Què deies, que al desembre podies menjar-te les ostres amb màniga curta a la terrassa amb el sol a la cara, no? Que això de reciclar és de pobres, i que perquè ens hem de preocupar pel canvi climàtic si nosaltres ens morirem abans? (No crec que siguis l'únic que pensa així, crec que la majoria de la gent de la teva edat ho fa).

I a la teva feina? Et recordo que l'economia és circular, que si un punt del teu cercle no funciona no el pots completar. I en el teu cercle, que envolta al món del vi, el major residu que produeix és el vidre, i aquí no se't presenta cap problema, ja que és un material 100% reciclable. Però les ampolles buides no es venen, no? I les vinyes soles no creixen. Necessiten les mateixes condicions climàtiques que han tingut sempre, i ni tu ni Tomàs Molina els hi

pot garantir que d'aquí dos anys no els hi passarà un Gloria 2.0 per sobre.

Tota la brossa que no triem, separem, va a parar al costat de casa d'algú, abocadors? Et sona? I quan la brossa sobrepasa la casa del costat, sobrepassarà la següent, i així successivament. Fins que un dia, quan tingui la teva edat, mentre em mengi les ostres de cara al sol pensant en tu, respiri la pudor de la que era la casa del veí. Imagina-t'ho. Em dona una mica de mal rotllo. Crec que ens el dona a tots.

Hi ha una solució a aquest problema, o una opció que ens permet millorar o endarrerir el futur que ens espera.

Si no ho fem els joves atorollats no podrem acabar pitjor perquè només sortir de casa ja ens haurà perjudicat més que el temps que hem perdut davant d'una pantalla.

Intentem reduir, reutilitzar i reciclar.

Aprofitem el nostre NO-daltonisme, i tirem les bosses al contenidor corresponent, papa.

Molts països, i m'atreveixo a dir llocs a Catalunya, ja estan imposant mesures que afavoreixen la penosa situació que hem provocat.

Ningú es menjarà l'última oliva del plat, igual que ningú vol llençar un paper a un terra net.

Per què no comencem a reciclar, papa?

EL MÓN SEGUEIX GIRANT

Portem poc més d'un mes d'aquest 2024 i tot segueix més o menys igual que l'any passat. Hem deixat endarrere un any que ha trencat rècords en molts aspectes del dia a dia, amb un augment progressiu de la temperatura global que ens acabarà perjudicant a tots si no hi posem remei ben aviat. La manca de pluges abundants segueix fent estralls i sobretot al sector ramader que ha de seguir fent mans i mànigues per seguir tirant endavant les explotacions. I van passant els dies i la sequera no s'arregla i per postres tampoc cau la neu que tots desitjaríem que caigués. Portem més de tres anys amb aquesta anomalia meteorològica i sembla que de moment pinten bastos, com diem per aquí.

I mentrestant, i com no pot ser d'un altra manera, el nostre planeta segueix donant tombs sense aturar-se i sense saber què li passarà en un futur no molt llunyà. De moment li hem anat donant l'esquena i el seguim menystenint i degradant.

S'han anat fent cimeres mundials amb molt efecte mediàtic on s'han arribat a moltes conclusions i a molts acords. Sabem de totes totes el que hauríem de fer perquè el canvi climàtic no ens desmunti la paradeta que tota la humanitat tenim muntada. El que passa és que per culpa dels interessos econòmics seguim encallats en un carreró sense sortida. Ja sé que hi ha molts països que s'omplen la boca amb bones paraules i proposant solucions reals que ajudarien en bona mesura a allargar la vida de la terra que tots trepitgem. D'idees bones n'hi ha com és la d'acabar amb l'ús dels combustibles fòssils i apostar ja definitivament per les energies verdes. El problema és que les paraules se les emporta el vent com sempre i malauradament tot apunta que mentre hi hagi petroli i carbó en el subsòl per consumir, els països que remenen les cireres aniran jugant "a la puta i la ramoneta"

entre ells, fet que contribuirà de ben segur a què l'efecte hivernacle que ocasiona l'augment gradual de la temperatura mundial, en comptes de millorar seguirà empitjorant, i això voldrà dir més sequera en molts indrets del món, més catàstrofes naturals i també en moltes regions pluges desmesurades i molts fenòmens meteorològics fora de lloc i molt destructius. La culpa de que això estigui passant es una mica de tots i costarà donar-li el tomb. Però ho hem de fer sí o sí, i per tant, dins de les

possibilitats de cadascú, hem de seguir pressionant els dirigents polítics d'aquí i d'allà perquè es posin d'una vegada ja les piles i es prenguin ja seriosament les mesures a prendre i que ho facin com més aviat millor pel bé de tota la humanitat i per preservar les generacions futures.

I com a conclusió final, si els països no caminen tots en la mateixa direcció i no hi posen ben aviat el fil a l'agulla ja ens podem anar acomiadant de la vida que hem portat fins ara, això sí que està més clar que l'aigua. A veure si en aquest 2024 que fa poquet que hem començat, tots els països del món es posen a fer els deures i llavors puguem veure tots plegats una mica més clar el futur que tenim per endavant i del que volem seguir gaudint per molts anys.

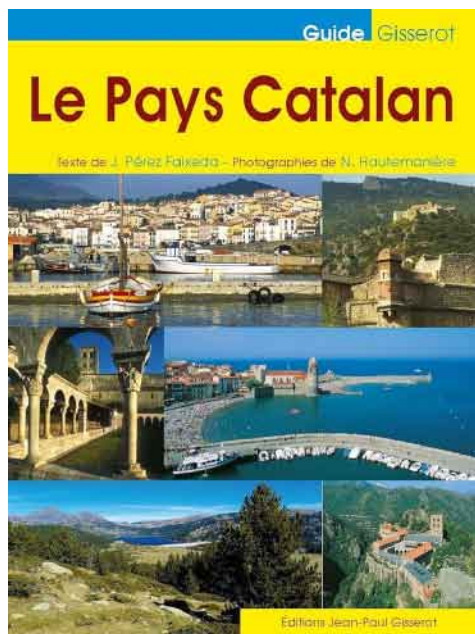
Josep Verdés

MELANGIA DEL “PAYS CATALAN”

Visitar el sud de França sempre té un encant especial. Hi ha el que aquí anomenem “Catalunya nord”, que ells folclòricament etiqueten com a *Pays catalan* amb voluntat clarament turística. Ja a Occitània, la marca esdevé el *Pays d’Oc*. Dit això sense cap sentit polític, sinó més aviat amb el significat en francès de “regió” o “territori”. És per tot això que des d’una visió romàntica, en visitar les comarques que fins al Tractat dels Pirineus havien pertangut al nostre país, es crea un desencís de veure com de la identitat catalana només en queden restes testimonials, alguns vestigis com el retolat dels carrers en català –i en occità més al nord–, escriptors de primer nivell boníssims com Joan-Lluís Lluís o escoles d’immersió lingüística com la Bressola de Perpinyà. Tots aquests, magnífics bolets en un bosc ben ple de brostam.

Pensava tot això tornant d’una escapada recent a Narbona, ciutat de població equivalent a Igualada. La ciutat occitana té com a un dels grans atractius una catedral gòtica ben particular, amb un transsepte i un orgue enorme, descompensat en relació a la nau longitudinal inacabada. Ben bé com si s’hagués posat una tapa a la façana a l’espera de noves fases constructives que, a causa de decisions polítiques, guerres i epidèmies com la pesta negra, no van arribar mai. Si bé aquesta ciutat va ser fundada com la primera colònia romana fora d’Itàlia i s’hi poden visitar monuments rellevants de l’Imperi, a nivell turístic és sobretot coneguda per la gastronomia contemporània. De fet, especialment per un gran restaurant anomenat “*les Grands Buffets*”, que és un bufet lliure de certa categoria, on pots degustar, entre altres, fetges i plats inacabables, com diu la propaganda, el més gran assortiment de formatges del món.

La visita a les ciutats i pobles francesos del sud, si bé representen la França menys ufanosa –diria que fins i tot per sota dels estàndards catalans– ens mostren una lliçó de cultura urbanística i patrimonial a tenir en compte. I és que els cascós antics de les poblacions, malgrat que en alguns casos necessitin un rentat de cara, mantenen un estat d’equilibri i de conservació

La Catalunya nord ells folclòricament l’etiqueten com a Pays catalan amb voluntat clarament turística

dels teixits històrics envejables. Pràcticament no hi ha edificis moderns que hi desentonin i, molt majoritàriament, s’han conservat les edificacions antigues, sense els típics bunyols arquitectònics tan propis de les nostres contrades, que són edificis fets a partir del seixanta i setanta, amb la sensibilitat del promotor immobiliari franquista, que substituï autèntics edificis patrimonials per blocs d’habitatges de penosa factura.

I quan penso que aquest país nostre sempre ha estat entre el foc o les brases, la part que ha caigut sota domini francès s’ha mantingut a nivell patrimonial, però se n’ha buidat l’interior: llengua aniquilada i identitat diluïda. La que, per contra, va caure en mans castelleses, ha fet la viu-viu lingüística i nacional, però va patir el “*desarrollismo*” franquista i un Estat que ha trigat molt a valoritzar el seu patrimoni cultural. Com a conseqüència, durant dècades, no vam tenir la formació ni la sensibilitat per fer la bona tria. Només vam saber especular amb el nostre paisatge, ja sigui urbà com natural, pel diner ràpid i fàcil. Pa per ahir i, en la mesura que es busqui un turisme de qualitat, tindrem gana per demà.

Pel broc gros

JUGANERS

Sorpresa de campionat: després d'haver-se ventilat prop d'un milió d'euros en informes i propaganda, l'any acaba amb la Generalitat renunciant a organitzar els Jocs Olímpics d'hivern de 2030 al Pirineu. Tot i que a l'inici de la temporada d'esquí hem pogut veure imatges impactants de muntanyes ben seques, amb la neu artificial dibuixant amb precisió de delineant el traçat de les pistes, fenomen cada cop més freqüent que converteix la disponibilitat de neu natural en una rifa amb cada cop menys números, el motiu principal de la renúncia no ha estat climàtic. Tampoc la manca de consens a les comarques afectades, amb opinions de tota mena, tant a nivell social (des del suport entusiasta dels sectors turístic i immobiliari a l'oposició frontal dels partidaris de la diversificació econòmica) com polític (amb poques adhesions incondicionals i poques oposicions frontals i molts sícs escèptics i silencis prudents per part dels ajuntaments, que després han d'anar a Generalitat i Diputacions a pidolar subvencions). El detonant de la renúncia olímpica del govern regional ha estat la manca de suport del *Comité Olímpico Español*. Amb independentistes tan fermes a Espanya no li calen hòsties ni piolins.

-Deixa't de romanços, talòs. La qüestió és que s'ha perdut una oportunitat d'or de fer inversions al Pirineu! No sé veure quines inversions s'haguessin fet que ara no es puguin fer. Podem estar d'acord o no en quines són les infraestructures i els serveis públics més necessaris a cada comarca i arreu del país, però una cosa és clara: les responsables de fer-les i de donar-los són les administracions que en tenen les respectives competències, a càrrec dels nostres impostos, no cap Comitè Internacional Olímpic fent el paper de Mr. Marshall. Si fins ara cap administració no ha invertit prou a l'Alt Pirineu i ara,

en canvi, estarien disposats a abocar-hi la saca potser significa que les necessitats dels pirinencs (i els seus escarransits censos electorals) els interessen menys que els negocis d'una minoria selecta, amb la que comparteixen taula, butaques i aneu a saber què més al Círculo Equestre, al d'Economia, al del Liceu, al Real Club de Polo, al Nàutic, al Tennis Barcelona, a... Val, faig trampa, no tots són a Can Fanga, també fan vida social a l'Aran o a la Cerdanya... en espais elitistes on els indígenes no només no freqüenten sinó que se n'han d'allunyar pels brutals increments de preu de l'habitatge que provoquen. Mireu-vos la foto de l'acte de suport a la candidatura olímpica, celebrat el 2019, aviam quanta "gent del territori" hi trobeu: si el més rural de tots és Josep Maria Bartomeu, que amb uns anys més de president hauria fotut el Barça a tercera regional!

-Val, d'acord, els Jocs Olímpics són un despropòsit pel canvi climàtic, per dificultar l'accés a l'habitatge dels joves de la zona, per l'especulació, etc... però no, tot això no té res a veure amb la Vall del Llobregós, tot i haver-hi punts en comú amb les comarques pirinènques, com ara el despoblament. Directament no, cert. Les problemàtiques entre les diferents zones del país són molt variades, però entre les moltes causes del constant agreujament dels desequilibris territorials n'hi ha una de destacable i permanent: la manca de voluntat política de re-

vertir-les. La inacció del govern suposa que, també en aquest àmbit, prevalgui la llei del més fort, tant a nivell econòmic com territorial: això fa que, per exemple, a l'hora de fer una carretera siguin més determinants els interessos de CaixaBank i les opinions del RACC que les reivindicacions de quatre comarques o dues dotzenes de municipis.

"Els Jocs Olímpics del 92 van obrir Barcelona al mar. Els Jocs Olímpics d'Hivern són l'oportunitat d'obrir Barcelona als Pirineus". Aquestes paraules, que semblen ignorar que al mar només hi ha peixos –cada cop menys– i plàstics –cada cop més– mentre que al Pirineu encara hi queda gent, són de Gerard Esteva, president de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya i un dels que surt a la foto, i il·lustren molt bé la visió del *rerepaís* que tenen els que en remenen les cireres: una visió on totes les comarques tenen un paper assignat –unes com a productores d'energia, altres d'abocador, les més agraciades paisatgísticament com a zona d'esbarjo de pixapins– al servei d'un determinat model de Barcelona –que no pas de la majoria de barcelonins, que també en paguen les conseqüències– i on ells es creuen amb dret de fotre-hi les grapes i moure'n les fitxes a voluntat, com si el país fos el seu tauler particular del Monopoly... O del joc dels disbarats.

Josep Anton Vilalta

LES PARAULES PODEN DISTORSIONAR EL MISSATGE

Fa pocs dies vaig tornar a llegir un llibre que em va semblar molt interessant. Parlava de com la manera de dir les coses, de com estructurarem una frase, com transmetem un missatge a l'altra persona por tenir uns efectes o uns altres. Quan parlem amb els nostres fills i filles, en ocasions, no els estem transmetent el missatge real sinó que les paraules que fem servir el modifiquen. Vegem un exemple, jo puc dir "vols fer el favor de recollir la teva habitació d'una vegada? Ets un desastre i molt desendrecat! Sempre fas igual!" Però també puc dir "Avui és dia d'endregar, ja ho saps, com cada dijous toca ordenar l'habitació. Amb aquest desordre costa trobar les coses i, a més, fa una pudor horrible!" Veieu la diferència? En realitat, el nostre objectiu és el mateix: que endreci l'habitació. Ell ja ho sap, ja ha entès el missatge, en alguna de les milers de repeticions ja ha captat el que ha de fer, però el rerefons emocional és diferent.

Nosaltres podem tenir els mateixos pensaments "cada setmana passa el mateix, he d'estar al seu darrere perquè endreci l'habitació, ja és prou gran, jo a la seva edat..." i podem arribar a esgotar-nos mentalment, però el que no és vàlid és crear un autoconcepte del nostre fill erroni.

A l'exemple anterior, hi ha un parell de paraules que són mentida, que actuen com un virus en la comunicació dins la família. La primera és *ets*. Expressions com "ets un nen dolent perquè pegues, ets un mentider, ets un desastre, ets un gandul..." no són correctes i poden ajudar al nostre fill a creure's que sí ho són i, com a conseqüència, comportar-se tal i com s'espera d'ell. És a dir, si estem dient al nostre fill cada dos per tres que és

un gandul, per exemple, ell s'ho creurà (perquè si els meus pares diuen això de mi és perquè ho soc, perquè ells són els meus màxims referents en tot) i actuarà d'una forma gandula (he de ser gandul perquè això és el que s'espera de mi, si no soc un gandul no estaré a l'alçada del que volen els meus pares de mi i potser no m'estimaran tant).

Totes les persones del món vivim amb un motor intern que ens genera l'energia per fer tot allò que fem: la motivació. Aquesta motivació interna és molt més poderosa que totes les recompenses externes que pugui tenir en acabar una feina. La satisfacció, la superació en l'assoliment d'un repte, l'esforç... són emocions que de ben petits necessiten experimentar. És la nostra responsabilitat com a pares, ajudar el nostre fill o filla a crear un autoconcepte real de sí mateixos. A l'adolescència podrem recollir els fruits de la nostra sembra.

Per cert, la segona paraula que no reflecteix la veritat en l'exemple que us he proposat us la deixo per vosaltres, a veure si la descobriu...

Vanesa Pérez
Psicòloga, col. 26476

LES COSES NO ES FAN SOLES

L'eforç ha de començar a casa, amb aquelles coses que sembla que costen tant de fer però que, quan es fan a canvi de res, hom es dona compte que no ha costat tant i aporten la satisfacció d'haver-ho fet i més encara si s'ha fet bé.

Aprendre a trobar el valor de l'esforç comença per aquelles petites coses com ara apagar un llum que s'ha deixat encès un altre, penjar bé la jaqueta, recollir allò que ja no es fa servir i deixar-ho al seu lloc, treure les deixalles, dedicar x temps a alguna activitat que li costa (llegir, càlcul, escriure...).

Si hi ha coses que decideixes acabar-les de fer tu perquè "a mi no em costa res" no l'estàs ajudant a comprendre que les coses no es fan soles, que tot necessita un esforç personal i que aquests petits esforços són la base per establir bons hàbits.

A mesura que el nen va creixent també ha d'aprendre que les coses són més complicades i requereixen una mica més de temps i d'atenció.

Quan ja es té el costum de fer esforços l'actitud davant dels estudis també és més positiva i eficient. Les coses es fan perquè s'han de fer, i no cal esperar-ne cap recompensa, només ha de quedar la satisfacció personal d'haver-les fet i ben fetes, i si a més se'n gaudeixen els del voltant, tant de bo.

Si ensenyem als nostres fills a reconèixer el valor d'aquests petits i més grans esforços els

Sovint es parla molt de l'esforç, però com s'aprèn? Com es valora? Què aporta?

mostrarem el camí del creixement i el benestar personals.

És important reconèixer verbalment aquest esforç quan s'ha fet bé i en la mesura que correspongui. No cal una gran felicitació si es tracta d'una activitat relativament senzilla, però tindrem en compte les aptituds del nen. Les felicitacions s'han de reservar per a fets i accions extraordinàries.

El motor de tot això és sens dubte la voluntat i el nostre exemple. Som nosaltres com a individus independents que decidim si volem iniciar i acabar una acció o no. Per això hem d'animar als nostres fills a practicar, perquè la suma de molts esforços és el camí cap a l'èxit en els diferents àmbits de la seva vida.

Montserrat Miquel Andreu

Pedagoga, núm. Col. Copec: 969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

Digues Adeu a les faltes d'ortografia

Practicar, equivocar-se, esborrar i dominar l'ortografia de la B i la V amb un mètode que enganxa!

ON PUC COMPRAR-LO?

Escriu-nos al 666 732 422

Compra'l online a www.uncopdema.cat/quadern

LA TECNOLOGIA

A la nostra època, la intel·ligència artificial era la IAIA perquè cosa que li preguntaves, cosa que sabia: “On són les sabates?”, “A la calaixera del costat esquerre de l’entrada del jardí”

Us informo que estic acollonit. I no ho dic pel joc del Barça, no. Em refereixo a que allucino amb la tecnologia que tenim al nostre abast. Estem més exposats a la tecnologia que a la droga en l’època del Maradona. És brutal! Jo no sé com, però ha entrat a casa meua (la tecnologia), sense dir res i ja no marxarà mai més. És com quan tens fills: el dia que arriben a casa ja saps que sempre els veuràs per allà buidant la teua pròpia nevera. Segur que a casa vostra teniu una Smart TV o el que és el mateix una televisió amb Internet. Que en queda de lluny aquella època en què només hi havia 6 canals i cada vegada que volies canviar t’havies d’aixecar del sofà. Suaves més que fent la Trial de Torà. Ara no, ara tens 1.450 canals, plataformes varies, Netflix, HBO, Amazon Prime... Jo tinc un amic que té una tele de 3.000 pavos, HD, Blue System, Air Drop i Schopenhauer i només la té per mirar el Joc de Cartes perquè hi surt el Marc Ribas, el Telenotícies perquè hi ha el Cruanyes i els Documentals d’Animals de la 2 perquè hi surt l’Abascal de Vox.

La tecnologia també ha entrat a la cuina. Cosa que mai podrà dir el Rei emèrit. A casa tenim una Termomix, i escolta tu, de meravilla! Li dius quina recepta vols fer, vas posant

els ingredients i ho va cuinant ella soleta mentre tu pots fer altres coses. La Termomix és com el Messi quan estava al Barça: ell solet guanyava els partits i els altres jugadors miraven com ho feia.

També tenim un robot-aspirador, altrament conegut amb el nom de “Roomba”. Encara recordo el primer dia que la vam deixar anar pel menjador... Un grup format per 30 borrisols va sortir de sota el sofà es va posar en posició de defensa rotllo legió romana i la Roomba directe cap a ells. I va haver més hòsties que un partit de futbol de 4a catalana. Només us dic que va obrir l’*Informativos Telecinco* amb el Piqueras: “*Apocalíptica, terrorífica, brutal, sangrienta batalla campal entre una banda de latin pelusillas contra una Roomba que paseaba tranquilamente en el comedor de una casa...*”. Dir-vos que al final va guanyar el robot, però després es va posar a sota el llit i ja no l’he vist mai més. Segurament, va trobar una revista

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

 TORRA

CEREAIS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Telèf. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Orgull de ser ...

(☰) **Premsa Comarcal**

Només nosaltres
explicuem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informació

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

de l'Entrevista de l'any 95 i entre el frega-frega ja no deu tenir més bateria.

La setmana passada li vaig dir a la meua mare: "Augmentem la família!". Em diu: "Quin nom li posareu?" "Alexa, a partir de demà serà la nostra assistent". És acollonant això dels assistents virtuals eh! Tu li dius "Alexa, posa'm la cançó "Bailar Pegados", i te la posa; "Alexa, diga'm la temperatura que hi ha a fora al carrer". I te la diu amb més exactitud que el Mauri. "Alexa, proclama la Independència de Catalunya". I es posa a riure.

I per últim, hi ha la Intel·ligència Artificial, que també es pot dir "IA". A la nostra època, la intel·ligència artificial era la IAIA perquè cosa que li preguntaves, cosa que sabia: "on són les sabates?" "A la calaixera del costat esquerra de l'entrada del jardí". "Em pots fer unes mandonguilles amb suc?" I patapam, et fotia un plat que ni el Ferran Adrià. Ja pot venir la tecnologia que vulgui que la

intelligència de les iaies mai la superarà. L'eina d'IA més utilitzada és el ChatGPT. El ChatGPT és com si parlessis amb el teu cunyat però amb la diferència que el ChatGPT és educat. Li pots preguntar el que vulguis, que et dona una resposta de manera raonada i argumentada. També, igual que el teu cunyat durant el dinar de Nadal. La veritat és que és una eina molt útil, tant es pot fer servir per fer treballs al cole o per fer discursos al Congrés dels Diputats.

No hi ha dubte que la tecnologia ha vingut per posar-nos la vida molt més fàcil, però potser massa, no? De fet, aquest monòleg l'ha escrit el Chat GPT mentre la Termomix em feia el dinar, la Roomba em netejava el pis i l'Alexa em posava la cançó "Es una lata el trabajar". Ai que n'és de dura la vida...

Sergi Torrescasana

LedsC4

Vine a l'outlet d'il·luminació de LedsC4!

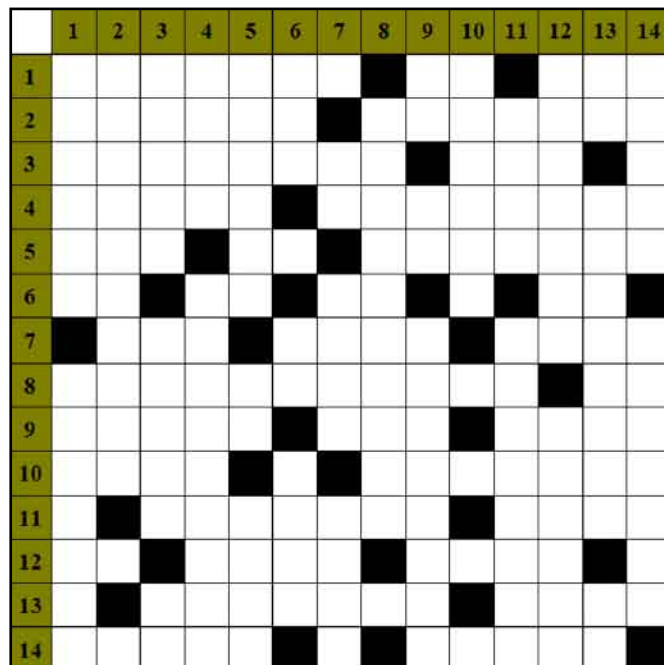
De dilluns a divendres de 10.00 a 14.00 i de 16.00 a 18.00

Dissabtes de 9.00 a 14.00

Afores s/n, Torà (Lleida)
973 468 121
outlet@ledsc4.com

ELS MOTS ENCREUATS DEL LLOBREGÓS

Jordi Vilagut

HORIZONTALS 1.- Ho han de fer els alumnes de l'escola Sant Gil a classe i els cambrers a l'Hostal Jaumet. L'arbre de Pinós. L'hortalissa de Napoleó. **2.-** Enguany és més llarg al Llobregós. Ventijol. **3.-** Derrotada i decapitada. Inicialment corresponent a Olga Oró i Vilaró. Singular a Sanaüja. **4.-** Roca d'una illa grega. El teniu a les mans i acaba lliscant per la darrera columna cap avall. **5.-** Lletra grega. Pronom de liti. En dues paraules, es tallen a qui volem evitar que s'enlairi. **6.-** Creença capgirada. Article de Castellfollit. Tuf sense ànima. Repetida a Enfesta. El cor del calmós. **7.-** La fi de l'univers. La part més discreta del bonÀrea. Fa petons per darrere. **8.-** Dos noms per a uns autocars. Gat escuat. **9.-** Ambulància sense angoixa. L'animal capgirat del Llobregós. No és imaginari i pot ser madrileny. **10.-** Han alterat el sentit de la banda de la ràdio. A les portes de Portell. Recentment abandonada per Torà i Biosca. **11.-** El més rodó d'Ardèvol. Esclafar. No arriba a Praga. **12.-** El pronom més útil. Per veure-hi clar, cal treure-se-la dels ulls. A l'inrevés, el millor que podem trobar al desert. Puntejada a Sanaüja. **13.-** Repetida a Cellers. No té cap per ser balsàmic. En anglès, és veritat. **14.-** Deficient. Reiterada a Calaf. Faig pujar.

VERTICALS 1.- Estimació que sembla que fa efecte. Conegut antigament com a Palau de Torà, ara pertany a Massoteres. **2.-** En dues paraules, agència de viatges que mira cap a Lleida. Al capdavant del Llobregós. La darrera de Biosca. **3.-** Hebreu escapçat. Hidrofòbia a Aràbia. A Torà tenen un altre sentit. **4.-** Desenrotlles sense límits. En dues paraules, arquitectes que esperen tenir-ho al sac i ben lligat per rematar-ho a la darrera filera. **5.-** Floristeria desarticulada a Torà que ven al detall. Societat limitada. Municipi valencià que acull grans pre-

mis de motociclisme. **6.-** La part més oriental d'Ivorra. El romà a les portes d'Ivorra. Campió a Massoteres. Avaria de vellut. **7.-** Cinc-cents cinquanta. Quatre de Massoteres que en fan una de menys. La part més popular de l'afamat. **8.-** La torre més alta del Llobregós. A Castellfollit i a Riubregós. **9.-** En Pere no fa música. Del Nobel de literatura que rebé només n'empra les vocals. Una Sara toranesa i triatleta. **10.-** Mig inobservable. Una tònica a Torà. Punt erogen a Calonge. A les portes de la Segarra. Un de Biosca. **11.-** Sota el santuari de la Mare de Deu de l'Aguda. N'hi ha d'aïllats i n'hi ha que n'estan a aquests mots encreuats. **12.-** Així eren els dansaries de Sanaüja que encetaren el ball de sardanes al Llobregós. Al Llobregós també solen ser humans. **13.-** Contracció a Calonge. Somicarà. El pon la gallina panxa enlaire. **14.-** Acull l'hostal més antic de Catalunya. L'Antònia de la pàgina del davant.

SOLUCIONS: pàgina 52

ENDEVINALLES

Una casa amb quatre cantons
i a dins un fraret
que sempre canta cançons.

Conec dos personatges
dels que a Torà
n'estem molt enamorats.
Viuen en matrimoni
i sé que no estan casats.

ACUDIT

Això és una senyora que estava es-
tenent la roba quan se li presenta a
casa una de les dues filles i li diu:
– Mama, nosaltres voldríem tenir un
germanet.
La mare, sense immutar-se, li con-
testa:
– La cigonya ja no passa amb
aquest fred!
I la filla li respon, segura de la so-
lució:
-Doncs busquem un altra compa-
nyia d'ocells!

SUDOKU... I MÉS

Antònia Balagué

SOLUCIONS: pàgina 52

	6			8	4	5		
		2				6	3	8
	3			9			4	
3	2		7					
4	5			3			7	
					8			5
	9					7	8	
7		4	5				6	3
				7	3			4

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

Ll2ós
anys
2003-2023

REFRANYS DELS ARBRES

A arbre caigut, tothom li fot llenya.

Arbre a terra, tothom li fa guerra.

Arbre ben plantat dona bon resultat.

Arbre coput fa ombra encara que doni poc fruit.

Arbre gran, abans el trencaràs que el vinclaràs.

Arbre molt trasplantat, mai ben arrelat.

Arbre que no floreix no grana.

Arbre que sigui trasplantat, que sigui ben regat.

Arbre tort quan neix, mai en guaireix.

Arbre vell canviat d'aire no viurà gaire.

Arbres vells i bons amics, no en té qui vol

Bon arbre és el garrofer que fa garrofes tot l'any; quan li cullen les d'enguany, ja té les de l'any que ve

Com els arbres són les persones: uns fan ombra i fruits i d'altres ni ombra ni fruits

D'arbre dolent, el fruit se'n sent; d'arbre bo, el fruit és millor

De les més petites llavors neixen els grans arbres

De mal arbre, mala fusta.

De xicotet s'ha de criar l'arbre dret.

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

No patiu per mi.
Gastronomia, llengua i amistat: la joia de viure
Carme Junyent
174 pàgines
Editorial Comanegra (2023)

Carme Junyent i Figueras (Masquefa, Anoia, 1955-2023) ha estat una de les lingüistes més reconegudes i influents de la història recent a Catalunya. Professora de lingüística a la Universitat de Barcelona, estava especialitzada en llengües africanes i, entre d'altres, era directora del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (GELA).

Al llarg de la seva trajectòria ha publicat una extensa obra sobre la situació de les llengües del món, la diversitat lingüística i els usos de la llengua no sexista.

“Però l'última lliçó de la professora Junyent no va ser de llengua, sinó de vida. Davant d'un diagnòstic mèdic que li retallava el futur a unes quantes setmanes, va decidir deixar-nos un comiat gormand”.

L'agost del 2023 comença la publicació d'una sèrie d'articles amb el títol “No patiu per mi” al diari digital Vilaweb, que ara estan recollits en aquest llibre.

Carme Junyent descriu el recorregut que ha

fet durant anys per diversos restaurants del país, tant de cuines del món com de més tradicionals. Complementa la descripció de les experiències gastronòmiques amb reflexions i històries d'amistat, família, llengua i llibertat.

Ha passat per la Vall del Llobregós, on ha visitat Cal Pep, a Castellfollit, “un restaurant de menjar casolà on els gustos sempre et porten algun record”; i a Torà, Cal Jaumet, “restaurant històric a peu de carretera on es fa cuina casolana però ben bé de festa major”, i al centre del poble, el Gòtic, “situat en una casa molt bonica i antiga, de parets molt gruixudes, i el menjar és excel·lent”.

També ha estat al restaurant Torrecumbelles, de Sanaüja, que cita a la llista de més de 200 establiments que clou el llibre a mode de guia.

“No patiu per mi” és un cant a la vida i ens permet conèixer i recordar per sempre l'extraordinària figura de Carme Junyent més enllà de la seva tasca com a lingüista.

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

Núm. 123 FEBRER 2024

La Fornera

- Pans saludables
- Brioixeria artesanal
- Coques dolces i salades
- Cuit al forn de llenya
- Productes de proximitat
- Recuperació de blats antics

Portal de Pasterola - **Biosca** (Lleida)
609 015 417
laforneradebiosca@gmail.com
@_la_fornera_

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

M. Àngels Esteve Vilaró, d'Ivorra

Fermí Manteca. - La M. Àngels va néixer a Hostafranchs, als Plans de Sió, l'any 1947. Als 10 anys la família es va traslladar a viure a Vicfred, a cal Guim de la Plaça. Allí va anar a escola i de més grandeta a aprendre costura a Portell. Però l'etapa que recorda amb més afecte va ser quan amb 17 anys va anar a servir al monestir de Montserrat, ajudant al refectori dels monjos primer i després a la cuina de les monges. Allí s'hi va estar dos anys, "els millors de la meua vida", comenta. Va tornar a Vicfred fins que, amb 20 anys, es va casar amb el Josep de cal Reart d'Ivorra. Anys enrere, s'havien conegut a Portell quan, amb la Ivorrana, hi anaven a ballar. A Ivorra s'hi va integrar de seguida, estimant el poble i col·laborant en totes les

activitats. "Tot ho hem de fer entre tots, no en vindran pas de fora -explica -, que és un poble petit". Tenen dos fills, el Ramon i el Pere i una neta preciosa.

Va aprendre a cuinar a casa seva primer, però sobretot a Montserrat. Explica que abans es menjava d'una altra manera, no hi havia l'abundància que hi ha ara. Diu que va ser a Montserrat que va veure peix congelat per primera vegada. Ara tot ha canviat i hi trobes de tot. Els plats que més li agraden de cuinar són el fricandó i la fideuà. També li agrada preparar uns bons i abundants aperitius que és el que alegra una bona taula de festa major. Avui ens prepara aquesta cassola de caragols que li han sortit boníssims.

CARAGOLS A LA CASSOLA

Ingredients:

Caragols, conill, botifarra, costella i cansalada
Llorer, timó, alls, ceba, tomàquet i julivert
Oli, sal, pebre, bitxo i conyac

Per a la picada:

Ametlles, pa torrat, julivert i romaní

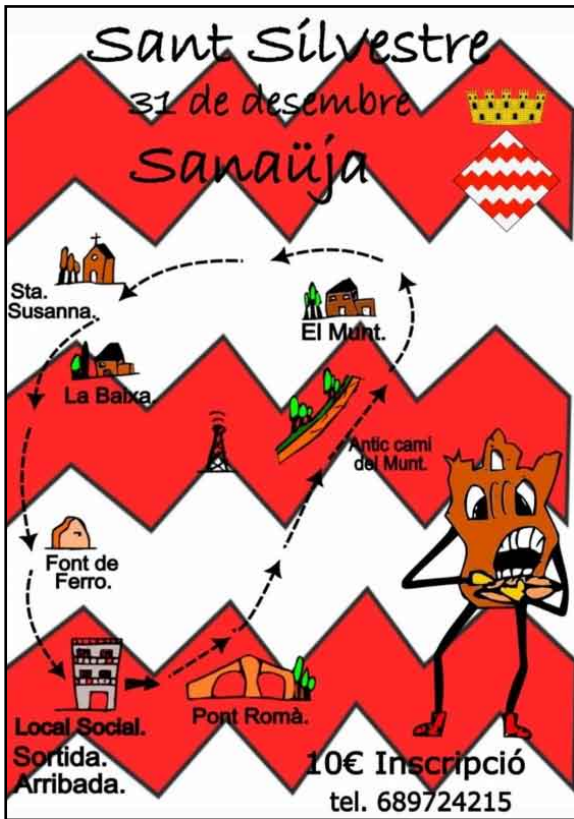
Preparació:

Es netegen els caragols amb força aigua tres o quatre vegades i ja es poden bullir amb una fulla de llorer, alls i ceba. Llavors canviem l'aigua de la primera bullida. A la segona bullida i a l'última es posen herbes, timó, alls, sal i pebre. Mentre es couen, es va fent un bon sofregit de ceba, alls i tomàquet. S'hi aboquen els caragols ja cuits i es barregen amb el sofregit que vagin agafant gust. A part, també haurem cuit conill, costella, cansalada i botifarra amb el bitxo i ben regat amb conyac. Llavors s'afegeix el tall als caragols sense deixar de remenar i se li tira la picada d'all, pa torrat, ametlles torrades i julivert. Deixar que faci xup-xup una estona i a disfrutar-lo a taula amb un bon allioli. Bon profit!

SANAÜJA CELEBRA LA SANT SILVESTRE

Exercici al matí
i bon sopar al vespre

Sanaüja s'ha tornat a vestir d'esport (ara amb equipament d'hivern) per acomiadar l'any 2023 d'una manera sana i agradable.

La 2a edició de la Sant Silvestre sanaügenca va aplegar un centenar de participants amb una atmosfera freda que contrastava amb la calidesa humana de totes les persones que la fan possible i s'hi retroben.

Amb un recorregut nou de vuit quilòmetres, el darrer dia de l'any, vam poder gaudir del contacte directe amb el medi ambient i, sobretot, amb la gent. Camins, dreceres, nous corriols... ens han conduït per un entorn on s'hi barreja la realitat i la fantasia a mesura que vas avançant i et rendeixes a la màgia de la natura. El Munt, Santa Susanna, La Baixa, masos i ermites, combinats amb sòl forestal i camps de conreu han acabat conformant una atractiva ruta circular pels nostres entorns.

L'any nou ja és aquí i cal rebre'l amb el desig que ens doni la possibilitat de redescobrir, com avui a la cursa, nous camins plens de reptes, il·lusions i emocions, i que en la propera edició ens hi puguem trobar de nou per poder-los compartir.

Carles Alseda

Solucions de
les pàgs. 48-49

Endevinalles
- Un ocell a la gàbia
- El Brut i la Bruta

1	6	7	3	8	4	5	9	2
9	4	2	1	5	7	6	3	8
8	3	5	6	9	2	1	4	7
3	2	8	7	6	5	4	1	9
4	5	9	2	3	1	8	7	6
6	7	1	9	4	8	3	2	5
5	9	3	4	2	6	7	8	1
7	8	4	5	1	9	2	6	3
2	1	6	8	7	3	9	5	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A	T	E	N	D	R	E	P	I	N	A	P		
F	E	B	R	E	R	V	E	N	T	O	L	I	
E	R	R	O	T	A	D	A	O	O	V	E	N	
C	R	E	T	A	L	L	O	B	R	E	G	O	
T	A	U	L	I	L	E	S	A	L	E	S		
E	F	E	L	T	F	E	L	M					
E	R	S	A	R	E	A	A	S	E	B			
P	R	A	T	S	E	R	R	A	T	G	A		
A	M	B	U	L	S	O	G	R	E	A	L		
L	A	I	D	P	S	E	G	A	R	R	A		
O	A	I	X	A	F	A	R	P	R	A	G		
U	S	B	E	N	A	I	S	A	O	U			
E	A	L	S	A	M	I	C	T	R	U	E		
T	A	R	A	T	A	H	I	S	S	O			

Dos moments de la Sant Silvestres pels boscos de Sanaüja

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
 Tenim números abonats de tots els acabaments
 Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
 C/ Sant Jaume, 31
 08280 CALAF
 Tel. 93 869 91 54
 loteriaelmercat@hotmail.com

ELCASINO
 CALAF

125 anys d'història

UNA FOTO PER RECORDAR...

FOTOGRAFIA: ARXIU DE CAL CINTO

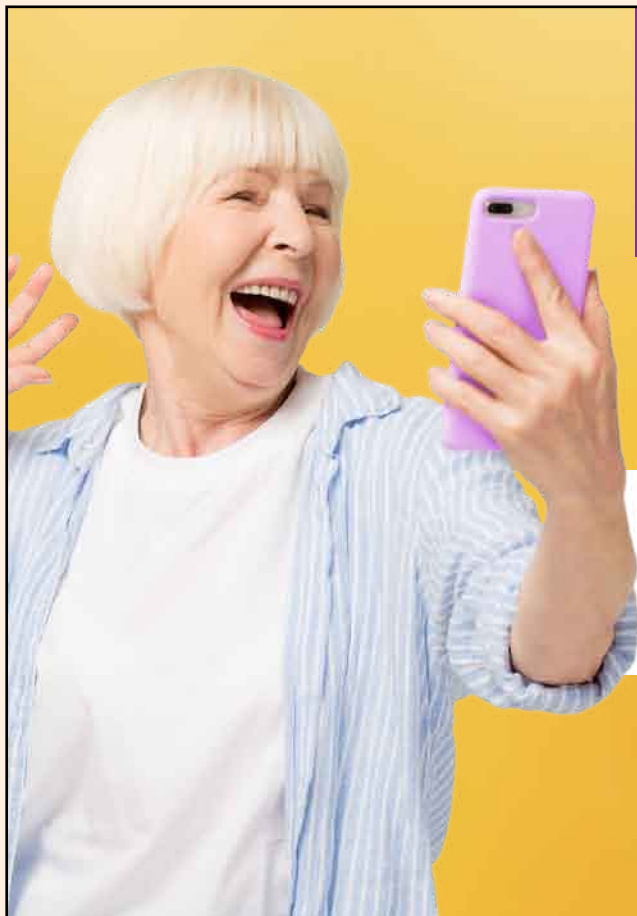
Escolars a Vicfred, 1957

Josep Verdés. - Aquesta fotografia es va tirar un dia assolellat i tots lluint les millors gales. Està presidida per la mestra Àngela Cuadros que era originària de Palouet. És de l'any 1957 i està localitzada a l'era de cal Malet. Se sap que a Vicfred en aquells anys venien alumnes d'altres indrets i per tant ha estat del tot impossible identificar alguns dels que surten a la fotografia. Com es pot apreciar, també era molt normal als pobles on hi havia una sola escola, tenir a la classe alumnes de totes les edats, cosa que no era cap problema ja que la interacció entre ells era màxima i el companyerisme que es respirava enriquia tot el grup.

Qui són?

- 0.- Àngela Cuadros (Palouet)
- 1.- Ramon Coberó (cal Belí)
- 2.- ??
- 3.- Josep Farré (cal Cinto)
- 4.- Josep Cisquella (cal Casanova)
- 5.- Ramon Llobera (cal Colom)
- 6.- Josep M. Pijoan (cal Marranet)
- 7.- Josep Anton. Cerveró (ca l'Hostaler)
- 8.- ??
- 9.- Amadeu Pijoan (cal Marranet)
- 10.- Josep Parcerices (cal Balagna)
- 11.- Ramon Noguera (cal Malet)
- 12.- M. Àngels (cal Masover)
- 13.- Mercè Noguera (cal Malet)
- 14.- Roser (cal Guim)
- 15.- Josep M. Llobera (cal Colom)
- 16.- ??
- 17.- Antònia Coberó (cal Belí)
- 18.- Monserrat Cisquella (cal Casanova)
- 19.- Josep Verdés (ca l'Estevet)
- 20.- Ramon Trilla (cal Trilla)
- 21.- Ramona Feliu (cal Margaridó)
- 22.- ??
- 23.- M. Teresa Vilamú (cal Pineda)
- 24.- M. Lluïsa Cisquella (cal Casanova)
- 25.- Rosita Feliu (cal Margaridó)
- 26.- Ramona Cisquella (cal Casanova)

La padrina vol ser *influencer!*

Ella ja té contractada la **fibra + mòbil** de bonÀrea Telecom. **A què esperes tu?**

100 MB
Fibra òptica simètrica

10 GB
1 línia i 3.000 min

24,89
€/mes
IVA inclòs

+ info i totes les tarifes a:
bonarea-telecom.com
o truca'ns gratis al:
900 899 030

bonÀrea
TELECOM
Com som.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

Des de 1928 al seu servei

VILAMŪ

973473061

NOU ESPAI DE FERRETERIA

- Roba laboral
- Calçat
- Epis
- Cargols al detall
- Pintura professional
- Eines manuals
- Eines elèctriques
- Consumibles
- Silicones i químics
- ... i molt més.

Plats per emportar

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

www.casamagi.com

Plaça de la Creu, 7 TORÀ - Tel. 973 473 051 - comercial@casamagi.com

COALIMENT

compra saludable

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

40 anys cuidant el vostre benestar!

👉 Sense matrícula!

👉 Obrim els dissabtes al matí.

👉 Inici de les activitats al setembre.

👉 Rutines i dietes personalitzades gratuïtes.